

DEBRECZENI UJSÁG

SZERESZTŐSÉG, KIADÓHVIVAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 54. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJELE 10-TÓL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER,
HAVONTA 3 PENGŐ

10 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

NLVI. EVFOLYAM. 216. SZÁM

Mától kezdve este 11 órakor van az éttermek és szórakozóhelyiségek zárórája

Rendelet a bevonultak meghatalmazásáról zsidó ingatlanok megszerzésére

A miniszterelnök üzenete

A messiási orosz földön harcoló magyar honvédek lapjába, a „Tábori Ujságba” ekket írt Kállay Miklós miniszterelnök. Az itthon is népszerű lap hasábjain megjelent üzenet azonban nemcsak a harcosoknak, hanem a belső arcvonal öröklőinek, az egész magyar társadalomnak is szól s figyelmeztet arra, hogy a mai komoly időkben s az elkövetkező megpróbáltatásokban a haza, a nemzet sorsa, a jövő és az élet — minden, ami az embert emberré és az életet emberhez méltóvá teszi — mindnyájunk kezében van.

Azzal a férfias nyíltsággal szól a miniszterelnök a magyar katonához és a polgári kötelességét teljesítő háttársági néphez, amely ma egyedül helyénvaló s bizonyos, hogy népünk megérti és mélyesen át is érzi szavainak súlyát. A katoná, aki edakünn, néha minden emberi erőt meghaladó áldozattal, harcol, vérevel, szenvedésével, áldozatával és helytállásával példát ad mindnyájunknak. Ezt a példát követni pedig olyan kötelesség, amely elől elrejtőzni s amit felvállról, könnyedén venni nem lehet és nem is szabad.

Es ezért szól az ország első tisztviselője a katonák ujságján át az itthoniaknak is. Lehetetlen elfelejteni súlyos figyelmeztetését, amelyben nyíltan kimondja, hogy az, aki itthon nem segít a katonák hozzátartozóin, aki árulrejtéssel, drágítással, akárcsak egyetlen karéj kenyér megkeserítésével vét a háború erkölcsi parancsai ellen: ugyanolyan, mint a katonaszökevény és ugyanazt a sorsot is érdemli.

Kemény szavak ezek s kemény időkben hangzottak el. Az események kérelmelte szigorúsága, a háború apokaliptikus erői mindenkit meg fognak tanítani arra, hogy élni, fennmaradni csak kötelességtudással, felelősséggel és becsülettel lehet s egyéni haszon után futással, vagy a belső arcvonal bárminő csekély más gyengítésével el kell pusztulnunk.

A magyarnak élnie kell, amint élt ezer esztendőn át. De ma a világ történelem nagyobb lépésekkel halad, mint valaha és gyilkosabb fegyvereket ismer, mint az előző századok. Nagyobb, fontosabb, néha terhesebb, de kivétel nélkül mindenkire, minden egyéni sorsra is döntőbb a belső arcvonal ereje, töretlensége. Jegyezzük meg jól, vessük emlékeztünkbe a miniszterelnök szavait, hogy a mostani véres vihar után is szabad magyarok lehessünk!

Sztalingrád minden gyára, üzeme és kohója romokban hever

A város belsejében égő házak között küzdő német rohamcsapatok lépésről-lépésre haladnak előre
A „Newyork Times” figyelmeztetése Sztalinnak — Az angolok bevonultak Madagaszkár fővárosába
Az angolok felfüggesztették Faruk király és az egyiptomi kormány minden rendelkezési jogát

Nagy japán győzelem Port Moresby előtt

Berlin, szeptember 23. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázus vidékén támadásaink az erős ellenséges védekezés ellenére is tovább folyik. Egyik kaukázusi kikötő előtt bombatalálatokkal megrongáltunk egy uszájhajót és egy közepes nagyságú teherhajót. Sztalingrádban és környékén változatlan hevességgel folyik a harc. A város közepében, noha makacs védekezéssel volt dolgunk, még is újabb teret nyertünk. Az ellenség ellentámadásai meghiúsultak.

Voronyezstől északnyugatra az ellenség kemény elhárító harcokban 25 páncélos veszített. A középső és északi arvonalszakaszon eredményesen folytattuk helyi jellegű támadó

vállalkozásainkat. Erős harcok repülőgépekkel éjjel-nappal támadták Rzsev térségében megsemmisítő hatással a szovjet vasúti összeköttetéseit és utánpótlási telepeit.

A Halász-félsziget partjainál zuhanóharcú repülőgépek lőmunkáztak egy fontos szovjet támaszpontot. Német és finn vadászpilóták fent északon légi harcokban saját veszteség nélkül leltek 19 ellenséges gépet. A Csatorna partjainál kisebb brit repülőgépek beropulása során 4 ellenséges gépet lelőttünk. Könnyű német harcrepülőgépek Dél-Angliában nehez méretű bombákkal nappali támadásuk során hadifontosságú célpontokat bombáztak. — Dovernél három záróléggömböt lelőttünk. (MTI)

vet vadászpilóták saját veszteség nélkül 37 szovjet gépet lőttek le, ettől pedig a légihárítás lőtt le.

Német légitámadás Anglia ellen

Berlin, szeptember 23. (Német TI) Német harcú gépek szeptember 22-én nappali támadások során a brit délkeleti partoknál bombákkal árasztották el a Hastingstól keletre lévő terület katonai berendezéseit. A véderő főparancsnoksága közleménye szerint a bombák nagyobb épülettömbökben robbantak és több házat összedöntöttek.

A délutáni órákban a német vadászok felgyújtottak három záróléggömböt, amelyek Dovernél kikötője előtt és a partvidék felül szabadultak el. Német vadászok mélyrepülésben hatásos tűz alá vették a doveri kikötőben horgonyzó gyorsnaszádokat. (MTI)

Lépésről-lépésre

Berlin, szeptember 23. (Német TI) A német véderő főparancsnoksága a sztalingrádi helyzettel kapcsolatosan szokásához híven nem bocsátkozik jóslásokba. A bolsevisták újra és újra megkísérlik, hogy a számukra kényelmetlen északi záróvonalat erős tűzérési előkészítés után áttörjék, de támadásaik meghiúsulnak és közben súlyos vereséget szenvednek, azonkívül foglyokban és harcokocsikban is veszteségek érték az ellenséget. A város belsejében égő házak között küzdő német rohamcsapatok lépésről-lépésre haladnak előre. A nagy tüzek következtében maró füst borítja a várost és megnehezíti a tájékozódást a város területén.

A legnagyobb részt rosszul kiépített utakon minden gránát becsapódás nyomán valóságos por és homokszökőkútak törnek fel. Ehhez hozzájárul a visszavonulás minden lehetőségétől elvágtott bolsevisták kétségbeesett ellenállása a házfalakba vágott lövések mögött. A Kaukázusban az elmúlt napokban jelentősen előrehaladtak a német csapatok. Novorosszijszktól délkeletre a Kaukázus középső szakaszán, valamint a Terek folyó vidékén a német csapatok erős ellenséges ellentámadással szemben mindenütt újabb

Az olasz hadijelentés

Róma, szeptember 23. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 849. sz. közleménye: Az egyiptomi arcvonalon mérsékelt tűzérési tevékenység folyt. A német vadászpilóták légi harcban leltek két angol gépet. Az egyiket Afrika egén, a másikat Kréta felett. A Bengházi ellenin-

tézett ellenséges légitámadásnak csak néhány emberélet esett áldozatul. Az anyagi kár csekély. Zuhanóbombázó kötelékeink robbanó és gyújtóbombákkal támadták Hal-far máltai repülőteret. A keddi nap folyamán végzet hadműveletekről egy repülőgépünk nem tért vissza.

Timosenko személyesen irányítja Sztalingrád védelmét

Berlin, szeptember 23. A moszkvai rádió felhívása szerint a sztalingrádi helyzet további rosszabbodást már nem bír el. Timosenko személyesen vett át — az NST szerint — Sztalingrád védelmének irányítását. Az Izvesztija haditudósítója elmondja, hogy a Sztalingrádban folyó utcai harcok hevességére nincs példa a történelemben. A németek az elfoglalt állásokat azonnal hatalmasan megerősítik. A Giornale d'Italia berlini különtudósítója szerint ezt a milliós várost méterenkint kell elfoglalni.

A harc olyan szűk területen folyik, hogy nagy erőket nem lehet harcra vetni. Néha egy-egy ház bevételéért órákig kell harcolni és mikor a katonák már behatoltak a házba, a harc a szobákban, a folyosókon és pincékben folyik tovább. A szovjet csapatok az összehajtott házak romjaiból is új ellenállási fészkeket építenek. A szovjet tehermentesítő támadásai a német záróállás északi szakaszán továbbra is sikertelenek maradtak.

Német harcú repülőgépek a keddre virradó éjszaka támadták egy Moszkvától északnyugatra fekvő repülőteret. Támadások irányultak az arcvonal középső szakaszát mögötti utánpótlási vasútak ellen.

A Daily Sketch értesítése szerint a szovjet kormány Wendell Willkie-t moszkvai látogatása során megbízta, hogy tolmácsolja az amerikai kormánynak a Szovjetunió követelését, hogy az Egyesült Államok szakítsák meg a diplomáciai kapcsolatokat Finnországgal.

Berlin, szeptember 23. (Német TI) A Sztalingrád előtti harcokról a véderő főparancsnoksága kiegészítésképpen a következőket közli: Sztalingrádtól északra a bolsevisták a magában Sztalingrádban harcoló csapatok tehermentesítésére ismételten nagyobb erővel támadtak a záróállás ellen. Valamennyi tehermentesítő kísérletük meghiúsult. Hét harcokocsijuk a terepen megsemmisült és ott maradt. Német harcú repülőgépek hatásosan támadták a sztalingrádi olajfinomítókat. A né-

SZTALINGRADNAK KULCS-
HELYZETE VAN

Berlin, szeptember 23. Sztalin-gradal hadigazdálkodásunk fellegrá-
ra omlik össze, jelentette ki Bog-
danjeff Iván, szovjet százados. A
százados, mint a Német TI katonai
részről értesül, Sztalingrad egyik
városrészében került német fogsa-
ba. Sztalingradnak, mondotta a
szovjet fogolytisz, politikai és jel-
képes jelentőségén kívül kulcshe-
lyezete van a Szovjet Unió délirészé-
nek forgalmában, mint a Szovjet
Unió gazdasági életének szívé-
n áramlott rajta keresztül az olaj és
szén. Hihetetlen mennyiségű ércet,
fát, húst, halat, gabonát és gyümöl-
cset szállítottak a sztalingrádi kikö-
tőt és dolgoztak fel a város ipar-
telepein. Minden hadilipari központ,
Sztalingrad pótolhatatlan nagy acél
és hengerművei, sok kohója, nagy
gép- és hajóépítő üzemei és vegyi
gyáraik romokban hevernek. (MTI)

„SZTALIN MARADJON
NYUGTON”

Róma, szeptember 23. (MTI) Az
olasz sajtó felhívja a figyelmet a
Newyork Times vezércikkére, amely
erélyesen felszólítja Sztalint, hogy
maradjon nyugton, mert a második
arcvonal nem napok és nem hetek,
sem nem hónapok kérdése. A lap
emlékezteti a vörös diktátort arra,
hogy 21 hónapra volt szükség, amíg
hadba tudott lépni Németország el-
len, minthogy előkészületei még
nem voltak befejezve.

ÖSSZEÜTKÖZTETÉSEK ÉS LEZUHANT
KÉT AMERIKAI REPÜLŐGÉP

Lisszabon, szeptember 23. (Német
TI) Mint Miami-ból (Florida) jelen-
tik, a hadsereg egyik bombázó re-
pülőgépe összeütközött a rendes lé-
giforgalmi szolgálat egyik szállító-
gépével. Mindkét repülőgép lezu-
hant és elégett. Öt ember, köztük
az északamerikai légifegyvernem
három tagja, meghalt. (MTI)

AZ ANGOLOK FELFÜGGESZ-
TETTEK FARUK KIRÁLY ÉS AZ
EGYIPTOMI KORMÁNY
INTÉZKEDÉSI JOGAI

Milánó, szeptember 23. (Stefani)
A Popolo d'Italia szófiai tudósítója
jelenti, hogy kairói hírek szerint az
angol parancsnokság két hét-óta
elfüggesztette Faruk király és az
egyiptomi kormány minden intéz-
kedési jogát, metriálásul azért, mert
vonakodnak áttenni székhelyüket
Szudánba. (MTI)

SÜLYOSAN MEGSERÜLT EGY
AMERIKAI CIRKÁLO

Tokió, szeptember 23. (Német TI)
A császári főhadiszállás szerdán
közölte, hogy egy amerikai cirkáló
augusztus 31-én az Aleuti sziget-
csoporthoz tartozó Atka-sziget vi-
zein japán tengeralattjáró támadás
következtében súlyosan megsérült.

TANANARIVÓ ANGOL KEZÉN

Vichy, szeptember 23. (Német TI)
A madagaszkári harcokról szóló hi-
vatalos francia jelentés szerint he-
ves ütközetek folytak hétfőn Narici
mellett, Tananarivótól 35 kilométer-
nyire, a Majunga felé vezető or-
szágút közelében. A francia tüzér-
ség hatásosan beavatkozott a harcba.
Stockholm, szeptember 23. (Német
TI) A tananarivói rádió jelentése
alapján közli az angol hírszolgálati
iroda, hogy a brit csapatok szerdán
délután 5 órakor bevonultak Tana-
narivóba, Madagaszkár fővárosába.

WILKIE MOSZKVA-BAN

Róma, szeptember 23. (Stefani)
Wilkie már több nap óta Moszkva-
ban tartózkodik, de Sztalin eddig
még nem fogadta. A brit hírszol-
gálat a kihallgatás időpontját eddig
még nem állapította meg. Ugyan-
csak a brit hírszolgálati iroda köz-
lése szerint Londonban és Was-
hingtonban azt remélik, hogy Wilki-
nek a szovjet vezetőséggel folyta-
tandó tanácskozásain sikerül majd
megszüntetnie azokat a véleményeket,
amelyeket a Churchill-Sztalin talál-

kozó alkalmával nem sikerült tel-
jes mértékben tisztázni.

A HORVÁT ÁLLAMFŐ
HITLERNEL

Berlin, szeptember 23. (Interinf)
Itteni értesülés szerint a Führer
szerdán a főhadiszálláson fogadta
Ante Pavelics dr. horvát államfőt.

JAPÁN ÉS A SZOVJETUNIO
VISZONYA

Tokió, szeptember 23. (Német TI)
A Domei Iroda jelenti Sanghaiból:
A japán hadsereg szóvivője egy
sajtóértekezleten élesen elítélte azt
az angol kísérletet, hogy törést
idézzon elő Japán és a Szovjetunio
viszonyában, azzal az állítással, —
hogy Japán és a Szovjetunio ösze-
csapása küszöbön áll. (MTI)

Saigon, szeptember 23. (Stefani)
Camberrából jelentik, hogy Ausz-
tráliában április 9-ike óta 151 ban-
kot zártak be. (MTI)

JAPÁN GYŐZELEM PORT
MORESBY ELŐTT, HEVES HARC
GUADALCANAR BIRTOKAÉRT

Róma, szeptember 23. (Magyar
Távírti Iroda) A „Resto del Car-
lino” tokiói külön tudósítójának je-
lentése szerint a japánok Port Mo-
resbytől mintegy 40 kilométernyir-
nagy győzelmet arattak az ausztrá-
liaiak felett és visszavonulásra
kényszerítették az ellenséget. A
csata mult pénteken kezdődött és
hétfőn éjjel fejeződött be. Az ausz-
tráliai csapatok most közvetlenül
Port Moresby előtt kiscrének meg
újabb ellentámadást.

NÉMET VADÁSZGÉPEK
SIKERE

Berlin, szeptember 23. (Német TI)
Mint a véderő főparancsnoksága
közli, egy vegyes boisevista repülő-
gépköték, amely 21 gépből állott,
a Ladoga-tó felé levő német ál-
lásokat és utánpótlási összekötteté-
seket támadta. Német vadászok az
ellenséges repülőgépek közül né-
hány perc alatt 6 legújabb mintájú
rombolót és 6 vadászgépet lőttek le.

ROOSEVELT KÖVETÉNEK
ÚJABB PÁPAI KIHALLGATÁSA

Róma, szeptember 23. (MTI) XII.
Pius pápa kedden délután újabb
hosszú magánkihallgatáson fogadta
Miron Taylort, Roosevelt elnök
szentszéki különekvetét.

Taylor második kihallgatása után
az államtikárságra ment és megbe-
szelést folytatott a távollévő Maglio-
ne bíboros államtikárt helyettesítő
Montinival.

Vatikáni részről — mint eddig is
— tartózkodnak mindenfajta nyilat-
kozattól a váratlanul Rómába érke-
zett Miron Taylor második kiballa-
gatásával kapcsolatban. Különösen tar-
tózkodnak az állásfoglalástól azok-
kal az angol és amerikai részről ter-
jesztett híresztelésekkel szemben,
melyek szerint Roosevelt nagykövet
az elnök megbízásából átnyújtotta
a pápának a két angol-szász hatalom
háborús célkitűzéseit ismertető jegy-
zékét. Jólátjékoztott római körökben
azonban egyre erősbödik az a véle-
mény, hogy Taylor szóban vagy
írásban tudomására hozta a pápának
Rooseveltnak a háborús kérdésekről
vallott állásfoglalását. (MTI)

ROMÁNIA TOTALIS ÁLLAM

Bukarest, szeptember 23. Szerdán meg-
jelent és az egész kormány által alá-
írt dekrétum törvény újból megerősíti az
egész törvényhozói hatalom egybefoga-
sát Antonescu tábornagy államvezető
kezeiben. A törvény az alkotmány kihir-
detéséig felfüggeszti a legfőbb állami
törvényszéknek azt az óhaját, hogy ítéle-
tet mondhasson arról, megfelel-e az
alkotmánynak a II. Károly-féle alkotmány
hatályon kívül helyezése után hozott tör-
vények dekrétuma.

A kormányban Antonescu tábornagy-
hoz intézett jelen óta megállapítja, hogy
Romániának ma nincs alkotmánya és
ennek megfelelően tárgyalandó vált a
semmitőszéknek az a hatásköre is, hogy
örkődjek a törvényhozás alkotmányos
volta felett. (MTI)

Megállapították a vágóborju és borjúhús új árát

A közellátási miniszter két fontos rendelete

Budapest, szeptember 23. Magyar
Távírti Iroda jelenti: A közellátási mi-
niszter rendelete adott ki, amely meg-
állapítja, hogy a vágó borju ára elő-
súlyban kg-ként elsőosztályú borjunál
1.70, II-od osztályunál 1.60 pengő. Ez az
ár a vágóborju legmagasabb termelési
ára és az átadó istállóiban, vagy a leg-
közelebb fekvő vásártéren mért súly
alapján értendő. A budapesti ferencvá-
rosi közvégőhidon történő vágásnál I-ső
oszt. borju 1.82, II-od oszt. 1.72 pengő.

Magyar Távírti Iroda jelenti: A köz-
ellátási miniszter rendeletet adott ki,
amelyben megállapítja a borjúhúsért és
vágott borju melléktermékeiért számí-
tható legmagasabb nagybani és fogyasztói
árakat. A rendelet értelmében az
I-ső oszt. vágott borju borbén kg-ként
3.17, 3.50 P. II-od oszt. 3.10, 3.50 P. másod

oszt. lefejtett bőrű borjúhús 3.20, 3.60,
II-od oszt. 3.10, 3.60 P. Az árak nagyban
értendők. Borjúhús lapocka, karaj, ve-
séstarja, nyak, mell lábszár, pörköltnek
való hús nagyban 3.10, 3.80, fogyasztói
árban 3.80 P., borjumáj 3.80, 4.80 nagy-
ban, fogyasztói ár 4.80 pengő.

Apolló filmszínház

A magyarság benső honfoglalásának
drámai feszültségű története

Őrségváltás

Toszerpekben: Páger, Hid-
eghy, Csontos, Ladomerszky,
Zakáts, Vízváry, Maklary,
Kertész.

Előadások ma: 3-5 és 7 óraker

A zsemle legkisebb és legnagyobb súlya

Budapest, szeptember 23. A hiva-
tatos lap esütörtöki száma közli a
közellátási miniszter rendeletét a
liszt, kenyér és sütőipari termékek
arányos elosztásának szabályozásá-
ról szóló kormányrendelet végrehaj-
tása tárgyában kiadott rendelkezé-

sek módosításáról, valamint a kor-
mány rendeletét a zsemle súlyának
megállapításáról. Ez utóbbi rendelet
értelmében a zsemle legkisebb súlya
3 dekagram, legnagyobb súlya pe-
dig 3.5 dekagram lehet.

Halálos ítélet Komáromban

Komárom, szeptember 23. A ko-
máromi törvényszék rögtönítelő ta-
nácsa szerdán tárgyalta Tóth Imre
22 éves rovtomultú fiatalbaler bün-
nyét. Tóth szeptember 18-án éjszaka
az elsötétítés ideje alatt a Szöny
község melletti Belpusztán betört
a Löwinger-féle szeszgyárba. A
gyár raktárhelyiségéből ellopott egy
törülközőt, de arra már nem volt
ideje, hogy a szeszből is elemeljen,
mert a közelben tartózkodó gazda-
sági cselédek elfogták és átadták a
csendőrkörnek.

Tóth Imre a tárgyaláson beismer-
te, hogy lopási szándékkal hatolt be
a szeszgyárba, szeszt akart elvinni.
Bevallotta azt is, hogy a legutóbbi
hónapokban az ország különböző
részeiben 19 esetben követett el ki-
sebb-nagyobb lopást és lopás miatt
már három ízben volt büntetve. A
rögtönítelő tanács Tóth Imrét több
tanu kihallgatása után halálra ítélte.
Tóth sirva hallgatta végig az ítélet
kihirdetését. Ezután a bíróság ke-
gyelmi tanácsa alakult. (MTI)

Rendelet készül az 5--100 holdas
zsidóbirtokok átadásáról

Az átadott birtokért a szerződés jóváhagyásáig tilos ellenértéket el-
fogadni

HOGYAN VÁSÁROLHATNAK ZSIDÓ INGATLANT A HADRA-
KELT SEREGEK TAGJAI?

Mint ismeretes, Kállay Miklós minisz-
terelnök tanácskozásokat folytatott az
illetékes lényezőkkel és kiadta az utasí-
tást, hogy a zsidóbirtokok átvételét a
leggyorsabb ütemben le kell folytatni,
úgy hogy még ebben a gazdasági évben
valamennyi birtok, vagy legalább is túl-
nyomó részük keresztény kézbe kerül-
jön.

Ennek az utasításnak szellemében je-
lent meg két rendelet a ma reggeli hiva-
tatos lapban. Az egyik arról intézkedik,
hogy a háború folytán ügyeik ellátásá-
ban akadályozott személyek a zsidóbir-
tokok átvételét íthommaradt hozzátar-
tozók révén meghatalmazásokkal honyo-
lhatják le. Nincs szükség közjegyzői hi-
telítésre, hanem az illetékes katonai
parancsnokságok előtt kell csupán nyil-
latkozatot tenniük.

Felsorolja a rendelet, hogy kit kell
akadályozott személynek tekinteni. Így
a honvédségnél, csendőrségél szolgáló
teljesítő személyek, munkaszolgálatot
teljesítők, a járás, vagy város területén
kívül honvédelmi munkát teljesítők, a
hadrakelt sereghez csatlakozó csendőrség
pénzügyőrség és az állami erdészet fegy-
veres személyzetének tagjai, a hadrakelt
seregnél a kísérthez tartozó polgári sze-
mélyek és mindenki, aki tényleges, tar-
taléki vagy póltartaléki szolgálat telje-
sítése során bármilyen tényleges szolgál-
talt teljesít.

Ugyanílyan meghatalmazást lehet adni
az ingatlan megszerzéséhez szükséges
kölesőnök felvételére is. A meghatáro-
zásban nem kell a megvásárolni szándé-
kolt ingatlant telekkönyv szerint pontos-
san meghatározni.

A másik rendelet kiegészíti a zsidó
törpebirtokok megszerzéséről és átruhá-
zásáról néhány héttel ezelőtt kiadott ren-

deletet. Részletes útmutatást ad arrava-
natkozóan, hogy milyen esetekben ad-
hatják el zsidók a tulajdonukban levő
talusi belsősegeket és kisebb terjedelmű
ingatlanokat.

Megállapítja a rendelet, hogy zsidónak
tilos az általa elidegenített ingatlanért
járó ellenérték fejében a szerző féltől
fizetést vagy bármily más módon telje-
sített ellenszolgáltatást elfogadni mind-
addig, amíg a hatóság tudomásul nem
vette az ingatlan átruházására vonatkozó
szerződést. A rendelet végül megtörő
intézkedéseket tartalmaz.

A néhány héttel ezelőtt kiadott rende-
let, amelynek néhány részletét módosító
intézkedés ma jelent meg a hivatalos
lapban, az öt holdig terjedő törpebirtok-
okról intézkedett. Kállay Miklós minisz-
terelnök báró Bánffy Dániel földműve-
lésügyi miniszterrel és viléz Vass Elek
miniszteri osztályfőnökkel folytatott még
beszélései alapján, értesülésünk szerint,
a közeljövőben újabb fontos kormány-
rendeletet fog kiadni.

Ez a rövid időn belül megjelenő ren-
delet a 5—100 holdig terjedő zsidókézből
levő mezőgazdasági ingatlanok elidegeni-
téséről és keresztény kézbe jutásáról in-
tezkedik.

Vígyszínház

Ma 4-6-8 óraker utoljára a
legvidámabb magyar film:

Azurexpress

Sz.: Páger, Tolnay Klári,
Szelezky Zita.

Mától kezdve 11 órakor van az étkező és szórakozó helyiségek zárórája

Budapest, szeptember 23. Magyar Távírási Iroda jelenti: A hivatalos lap esztendői száma közli a kormány rendeletét a nyilvános étkező és szórakozó helyiségek zárórájának újabb szabályozásáról. A rendelet szerint a vendéglőket, kávéházakat, kocsmákat, italméréseket és más hasonló üzleteket, cukrászda, kávéház, kávéház, büfé stb.), továbbá egyesületek, szövetségek klubok, kaszinók, társaskörök stb. helyiségeit, végül a szórakozóhelyiségek közül az éjjeli mulatókat legkésőbb este 11 óráig szabad nyitva tartani. Az előbb nem említett szórakozóhelyiségekben, tenat kabaré, mozgóüzem, cirkusz hangversenyt este féltíz óra előtt olyan időpontban kell befejezni, hogy az illető helyiségek este féltíz órakor kiürítve be legyen zárva.

A második bekezdésben felsorolt helyiségeket reggel 6 óra előtt nem lehet kinyitni. A pályaudvari vendéglők záróját és nyitását az érkező és induló vonatok figyelembe vételével az elsőfokú rendőrhatalóság. Budapesten az államrendőrség budapesti főkapitánya állapítja meg. A rendelet kihirdetése napján, azaz esztendői lép hatályba.

Glattfelder Gyula kalocsai érsek, Péteri József váci püspök

Róma, szeptember 23. (MTI) Az Osservatore Romano közli, hogy XII. Pius pápa Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspököt kalocsai érsekké, Péteri József kanonokot pedig váci megyéspüspökké nevezte ki.

Móri Glattfelder Gyula pápai trónálló, kalocsai érsek Budapesten született 1874 március 18-án. A teológiát mint az esztergomi egyházmegye papnövédeke, a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem hittudományi karán végezte. 1896-ban szentelték áldozópappá. Hittanár, majd tanulmányi felügyelő lett. 1910-től kezdve pedig a budapesti egyetem teológiai karán mint az egyházi ékesszólóstan nyilvános

rendes tanára működött. Megalapította és vezette a budai Szent Imre kollégiumot, 1911 márciusában Ferenc József előterjesztésére X. Pius pápa csanádi püspökké nevezte ki. Péteri József, az új váci püspök 1890 június 21-én született Miskolcon. Atyja: Petró József ügyvéd volt Miskolcon, majd később Egerben az érseki uradalomnak, a főkáptalannak és a szemináriumnak az ügyésze. Az új püspököt 1912-ben szentelte pappá Szerecsányi Lajos egri érsek. Később teológiai tanár és tanulmányi felügyelő lett. 1939 júliusában valóságos kanonok; ugyanakkor főpásztor, az egri érsek az egri plébánia vezetését is rábízta.

Tanácsülés a Kossuth-utcai egyházzszenben

Az elkövetkező évre gazdag munkaprogramot dolgozott ki az egyházzszen vezetősége

A Kossuth-utcai egyházzszen szerdán délután tartotta tanácsulását a gyülekezeti teremben Baja Mihály református lelképásztor, egyházzszen vezetőlelkész és dr. Várány István országgyűlési képviselő, ny. polgármester, egyházzszen tanácsos elnökletével.

A tanácsulást Baja Mihály lelképásztor buzgó imádsággal nyitotta meg, majd megnyitó beszédében megemlékezett arról a nagy gyászról, amely az országot vitéz Horthy István kormányzóhelyettes halálával érte. Kérte a mindenható Istent, hogy tegye elviselhetővé ezt a nagy gyászt, valamint mindazokat a sorscsapásokat, melyeket most el kell szenvedni. Kegyelettel emlékezett meg dr. Rásó Sándor egyházzszen tanácsos elhunytáról, helyére Tóth László póttanácsost hívták be, aki nyomában le is tette a hivatalos esküt. A tiszteletbeli tanácsosok közé behívták ezenkívül Szabó Gerzson ny. igazgató tanítót, aki a belmisszió terén folytatott buzgó munkálkodásával vívta ki az egyházzszen megbecsulését.

Ezután Baja Mihály lelképásztor ismertette az egyházzszen 1942—43. évi munkaprogramját. A munkaterv különösen nagy gondot fordít az ifjúsági munkára és az ifjúság nevelésére. Az ifjúság nevelése többféle módon történik, vasárnapi iskolák, cserkészmozgalmak és a levantekek

zés. Ezenkívül nagy feladat a konfirmandus növendékek előkészítése, valamint a KIE és a tanoncotthon munkája, ezeket a munkákat bekapcsolják az egyházzszen belmissziói munkakörébe. Bejelentette Baja Mihály a munkatervvel kapcsolatban, hogy Acs Mihály segédlelkész a nyáron öthetes levantekeképzői tanfolyamon vett részt és ezt a kiképzést az egyházzszen javára fordíthatja. A levantekek számára egyébként minden vasárnap külön istentisztelet tartanak a templomban. A Női Kör és a Leánykör tagjai továbbra is vállalva buzgólkodnak majd egyrészt a szegénysegélyezés és felruházás, másrészt a fronton küzdő honvédekkel téli ruhával való ellátása érdekében. Ehhez a munkához kapcsolódik még a sebesült honvédek látogatása.

A következő évben a bibliakörök gyakrabban fogják tartani mint a múltban. Az 1942—43. évben lesz központi bibliakör, női bibliakör, leánykört bibliakör, népházi bibliakör, valamint a báró Vay Lászlóné szeretet otthonában tartandó bibliakör.

A munkaprogramot a megjelentek egyhangú lelkesedéssel fogadták. Tamás Ferenc missziói lelkész hozzászólásában felemlítette, hogy az egyházzszenek ez idő szerint még mindig nincsenek állandó otthona, így az egyházi munkák különféle helyeken ágazódnak szét, amit természetesen az egyébként nagy lelkesedéssel végzett munkák sanylenek meg. Ez elsősorban az ifjúsági munkára vonatkozik.

Jelentés tételét ezután a templomban a nyári időszakban végzett javításokról is. A tanácsulás ezért a gazdasági bizottságnak szavazott közönetet. A tanácsulás ezután folyó ügyeket tárgyalta, majd Baja Mihály lelképásztor szívhezszóló imádsággal zárta be a tanácsulást, melyen számosan jelentek meg. Az elnökségen kívül ott volt Balogh István földbírtokos, Reke Gusztáv főügyész, dr. Baskay Ferenc kormányfőtanácsos, Veres Bálint ny. tb. esperes, Boldog Ferenc ny. lelképásztor, Dész István egyházzszen elnök, valamint a női bizottság elnöknője, dr. Juhász Nagy Sándorné, dr. Péterffy Lászlóné és még sokan mások.

Német kitüntetésben részesült magyar hősök

Bdapest, szeptember 23. A Kormányzó úr megengedte, hogy a következőkben felsoroltak a részükre adományozott német hadkitüntetését elfogadhassák: Az I. oszt. német vaskeresztet vitéz Jány Gusztáv vezérezredes, a II. oszt. német vaskeresztet a pántokat nemes nagyrákói és kelemenfalvi Rakovszky György vezérőrnagy, a II. oszt. német vaskeresztet vitéz Mező Endre vezérőrnagy, vitéz Kovács Gyula vezérkari ezredes, vitéz Gödgy János és Ujlaky Jenő ezredes, Oroszlány Endre hadapródörmmester, Szabó Kálmán hadapródörmmester, Rákossy Jenő szakaszvezető, Sinka Antal tart. szakaszvezető c. örmmester.

Több fontos ügy szerepel az Ipartestület mai előljárásági ülésének tárgysorozaton

A Debrecen és Vidéke Ipartestület ma este 6 órai kezdettel előljárásági ülést tart. Ennek tárgysorozatán több fontos pont szerepel. Így foglalkozik az ülés a Nemzeti Könyvtár Bajtársi Szolgálatának megkeresésével, amelynek nyomán könyveket, folyóiratokat fog az iparosság megajánlani a haretéren megsebesült honvédek számára. Szó lesz Vangor Antal asztalosszakosztályi

alelnök beadványáról is, melyben szakmai elosztó bizottságok létesítését javasolja, továbbá, hogy ezek működését egységesen szabályozzák. A tisztviselők és előljárók beszerzési előleg folyósítása iránt nyújtottak be kérelmet, amit az előljáróság minden bizonyal meg is fog nyújtani. Végül ezen az ülésen törtenik döntés a megüresedett ellenőri állás betöltéséről.

Körinterjú a debreceni kereskedőkkel a zárókorlátozásról

A téli tüzel- és világítóanyag gazdálkodással kapcsolatban illetékes körökben az utóbbi napokban egyre több szót hallunk a debreceni üzletek esti zárókorlátozásáról. Amint lapunk más helyen közöltük, a Kereskedelemi és Iparkamarában tartott egyesület-közi értekezleten a nyitási üzletek reggeli nyitási idejét hétköznapokon reggel 7 órában, a zárást pedig este 6 órában kérték megállapítani. A tervezett kapcsolatban egyébként felkerestünk néhány vezető debreceni kereskedőt, hogy megtudjuk, mint vélekednek az esti korlátozás esetleges beállításáról. Ime:

Kontsek László nagykereskedő, a Kereskedő Társulat elnöke:

— Télien, amikor az esti sötétedés korábban áll be, — tapasztalásból tudom —, a közönség nagy része nem szívesen vásárol. Az üzletek jelentős része üresen áll, s így a munkaidő szűkítését csak helyeselni tudom. Bár a vélemények nem százszázaléki egyeznek, azt hiszem a korlátozás bevezetésének nem lesz komolyabb akadály.

Nyakas Lajos divatárú kereskedő: — Ami a záróra korábbi beállítását illeti, helyesnek látom, úgy a reggeli nyitással, mint a déli és esti zárással kapcsolatban korlátozást. — Hogy a vásárlási lehetőségre milyen kihatással van? Azt hiszem egyáltalán nem befolyásolja. Meg kell csinálni minél előbb.

Félegyházi László fűszerkereskedő:

— Ebben a korlátozásba nem mehet bele a fűszerszakosztály, nevezetesen azért, mert a hivatalnok és munkásosztály vásárlási lehetősége éppen 6—7 órai időre esik. Nemcsak a kereskedők, de a közönség szempontjából is károsnak és kivételmentesnek tartom.

Springer József papírkereskedő:

— A korlátozásról nagyon nehéz vélekedni. Ezt a szakmát pedig egyelőre még nem érinti. Nálunk az esti zárás eddig is 6 óra volt. Különben mint kereskedő egyedül csak helyeselni tudom.

Értesülésünk szerint a debreceni kereskedők körében mozgalom indult meg, hogy az esti zárórát egységesen 5 órában állapítsák meg. E mozgalom egyre nagyobb körben terjed.

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÉZ

Ma utoljára, csak 16 felüliek részére:

TILOS UTAKON

Főszereplők: Corinne Luc-haire és Annie Ducaux.

Világhíradó!

Előadások: 4, 6 és 8 órakor.

BORSOS J. ÁRPÁD

női divatterme

megnyilt.

Batthyány-utca 12 sz.

Rögtönítélő bíróság ítélkezik két pestszentlőrinci betörő felett

Buda-est, szeptember 23. Az elmúlt héten vasárnap virradóra Pestszentlőrincen betörők jártak a Bajza-utca egyik házának pincéjében. A ház Kenyeres Magán tisztviselő tulajdona. A betörők egy zsák burgonyát és különféle értékeket vittek el, majd a burgonyát eladták 3 pengőért és az értékeket elvittek. Később betörték Donda István lakatosmester üzemébe is, ahonnan munkásruhákat, 50 kilo cementet és különféle szerszámokat vittek el.

Amikor az utóan hazafelé tartottak, két légvédelmi segédrendőr igazoltatta a talicskát toló embereket és bekísérte őket a rendőrségre. Kiderült, hogy a talicskás betörő Halmi István 64 éves volt gyár munkás,

társas pedig Kiss András 60 éves volt cserapesmester. A két öreg betörő a pestvidéki ügyészségen beismerte, hogy előzetesen megbeszélték a betörés tervét. Kiss őrt állt az utcán, amíg Halmi „dolgozott”.

Tettüket a nyomozás adatai szerint az elsőtűzés ideje alatt követették el, ezért büncselekményük rögtönítélő bíróság elé tartozik. Az ügyészség ma reggel értesítette a pestvidéki törvényszéket az esetről. Dr. Mendelényi László törvényszéki elnök intézkedésére a rögtönítélő bíróságot csütörtökön délelőtt fél 10 órára hívták össze. A tárgyalást Mendelényi László vezeti, a közvédelmi Szokolozay Lajos királyi ügyész képviseli.

A Duce fia is megjelent a nemzetek közötti ökölvívó versenyen

Budapest, szeptember 23. (MTI) Gőnpályeszen fellobogozott nemzeti sportcsarnokban szerdán délután hat órakor kezdődött a magyar-német-olasz nemzetek közötti ökölvívó mérkőzés. Az ünnepélyes felvonulást végig tapsolta a közönség. Ezután magyar, német és olasz Himnusz következett, majd Steindl Antal szövetségi főtitkár bemutatta a versenyzőket, akik a szorítóban súlycsoportonként hárman egymás mellé álltak és meleg kézfogással üdvözölték egymást. Tehéző előtt vonultak be.

A légsúly két versenyzője a német Obermaier és az olasz Paesani, az eredmény döntetlen lett.

A harmatsúlyban fergeteges taps fogadta a magyar Bogácsot, akinek a német Götzke volt az ellenfele. A vezető bíró olasz volt. Az első menet erős irama némi német fölényt mutatott, a második menetben a közönség lelkesítésére Bogács erősen küzdött, de a bírák még mindig német fölényt állapítottak meg.

A harmadik menetben Bogács folytatta támadásait és végül is a két bíró a magyar ökölvívót hozta ki győztesként, egy pedig döntetlenül ítélt. Végeredményben Bogács győzött pontozással.

Pehelysúlyban a magyar Szepesnek az olasz Bonelli volt az ellenfele. A vezetőbíró német volt. Az első menet tapogatózó küzdelem mellett döntetlenül végződött. A második menetben a közönség biztatására Szepes rohamozott. Sok volt a beharag, mégis az olasz fölényt állapították meg a pontozók. A harmadik menetben Szepes hasztalanul küzdött, az olasz főle kerelkedett s végeredményben pontozással győzött Szepes ellen.

Könnyűsúlyban a német Nürnbergnek az olasz Tiberti volt az ellenfele. Pontozással győzött Nürnberg. A mérkőzés alatt Vittorio Mussolini doktor a szorító mellett a vezetők között foglalt helyet és a közönség lelkesen ünnepelte. (MTI)

HARC A STRÓMANOK ELLEN

Minden bujtatót és bujtatottat felkutatnak. — Szeptember 27-én jelentik meg a strómanrendelet végrehajtás utasítását

Az ipari strómanok kiküszöbölésére a szinleges iparüzésről kiadott kormányrendelet, amely augusztus végén jelent meg, osztatlan megnyugvást kellett a közvéleményben. A rendeletnek, amely szinleges iparüzés esetében az iparigazolvány, illetve az iparendelőly visszavonása iránt intézkedik, egyöntetű végrehajtása céljából a kereskedelmi és közlekedési miniszter most jelentette meg a rendelet végrehajtási utasítását.

A végrehajtási utasítás rámutat arra, hogy a dolog természetéből folyóan nem lehet mindenre kiterjedő jogszabállyal meghatározni azokat a ténykörülményeket, amelyeknek esetében a szinleges iparüzés kétségtelenül megállapítható. Az eset összes ténykörülményeinek gondos mérlegelésével, a végrehajtási utasításban foglalt irányelvek szem előtt tartásával kell tehát elbírálni azt, hogy adott esetben szinleges iparüzésről van-e szó.

AZ ISMERETLEN STRÓMAN

A szinleges és tényleges iparüzők közötti jogviszony valóságos tartalma szinleges iparüzés esetében a hatóság előtt rendszerint ismeretlen marad. Ennek a jogviszonynak az igazi tartalmát a felek úgy igyekeznek leplezni, hogy az a személy, aki a fennálló jogszabályok szerint nem kaphat iparjogosítványt, az iparjogosítvánnyal rendelkező alkalmazottjaként jelenik meg.

A szinleges iparüzést ilyen esetben az iparhatóságnak külső tényekből levonható következtetések alapján kell megállapítania. Szinleges iparüzésre mutat, ha a nemzsidó iparosnál vagy kereskedőnél az áru beszerzését, eladását, a pénz kezelését, a könyvek vezetését, az üzlet, üzem vagy raktárhelyiség kulcsának őrzését, az alkalmazottak felvételét és elbocsátását, a munka beosztását, irá-

nyitását, az áru elszállítását, az áruval való rendelkezést, tehát az üzlet, vagy üzem vezetését kizárólag vagy túlnyomórészt zsidó végzi.

Több esetben jellemző külső tünete a szinleges iparüzésnek, hogy a nemzsidó iparos, vagy kereskedő rendszeresen zárva tartja szombatot az üzletét vagy üzemét, annak jeléül, hogy a bujtatott zsidó ezen a napon ipari, kereskedelmi tevékenységét nem folytat.

A SZINLEGES IPARÜZÉS RÖL

Figyelembe kell venni a szinleges iparüzés vizsgálatakor az iparjogosítvánnyal rendelkező, továbbá a bujtatott zsidó alkalmazott személyi és vagyoni viszonyait is. Alapossan feltehető például, hogy ha valamilyen ipari vagy kereskedelmi vállalkozásban az iparjogosítvánnyal rendelkező teljesen vagyontalan, szaktudása nincs, vagy egészen hiányos, vagy szellemi képessége igen alacsony: az ilyen iparos vagy kereskedő azt a kifelé leg-többször alkalmazottként szereplő zsidót bujtatója, akinek a kérdéses szakmában hosszú gyakorlata van és ezenkívül megfelelő anyagi eszközökkel is rendelkezik a vállalkozáshoz.

Fokozott figyelemmel kell kísérni azoknak a zsidóknak tevékenységét, akik eddigi ipari, kereskedelmi foglalkozásukat hatósági intézkedés — például az iparjogosítványok felülvizsgálata, az italmérségi vagy a rádió forgalombahozatalához szükséges engedély elvonása, a kieléltetés, illetőleg az áruval kiszolgálható kereskedő névjegyzékbe való felvétel elmaradása — következtében kényszerültek abbahagyni. Igen gyakori eset, hogy a hatósági intézkedésre megszűnt üzletben vagy üzemben szolgálatot teljesített egyik-másik alkalmazott, esetleg más személy, iparigazolványt, illetőleg iparendelőlyt szerez. Ilyenkor átvesszi az

Zongora, Tangóharmónika, Iskolahegedű, Rádió, Gramofon és mindenféle hangszeráru szükségletét szaküzletben Szendrő, Batthyányi-u. 22.

Gramofonlemez nagy választékban kapható. Használt és törött lemezt korlátlan mennyiségben vesznek, cserélik.

üzletet vagy üzemet és — alkalmazza a régi tulajdonost. Az esetek túlnyomórésztében szinleges iparüzést találunk az a külső jogviszony, mert nem az iparigazolvánnyal rendelkező a tényleges iparüző, hanem a régi zsidó tulajdonos. Meg kell vizsgálni tehát minden ilyen esetben, hogy az iparigazolvánnyal, illetőleg iparendelőlyvel rendelkező milyen anyagi eszközökkel, milyen feltételekkel vette át az üzletet vagy üzemet.

A CSENDESTÁRSI VISZONY

A szinleges iparüzést meg kell állapítani, ha a vizsgálat során az derül ki, hogy nem lehet komolyan tekinteni az üzlet átruházását, mert az árukat lejár szerint át sem adták, azok ellenértékét nem fizették ki, vagy olyan hosszú részletfizetési feltételekben egyeztek meg, amelyek az üzlet komolyságát lerontják vagy az átvevő az állítólag kifizetett vételárrel vagyoni helyzete miatt nem is rendelkezhetett, vagy az átvevő szellemi képessége miatt, — például analfabéta — esetleg szakképzettség hiánya miatt képtelen az üzlet önálló vezetésére stb. A csendestársi viszony előtérbe állítását is több esetben felhasználják a szinleges iparüzés leplezésére. Szinleges iparüzést kell megállapítani akkor, ha a zsidó csendestárs annál az iparosnál, vagy kereskedőnél, akinek csendestársa, alkalmazottként tevékenykedik, vagy ha nem is alkalmazott, de ténylegesen irányítólag belefolyik az üzlet vagy üzem vitelebe, tehát gyakran tartózkodik az üzletben vagy üzemben, ott rendelkezik, intézkedik stb.

A KERESZTÉNY BÍRDEKELŐ FOLYAMZÓDÍTÁSA

A végrehajtási utasítás nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy a kormány a szinleges iparüzésről kiadott rendelete a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló jogszabályok helyes végrehajtását, tehát a keresztény érdekek előmozdítását célozza. A rendelet alkalmazása ebből következőleg nem vezethet a keresztények iparüzésének indokolatlan megakadályozására. A szinleges iparüzés megállapításának és ezen az alapon a keresztény iparüző iparigazolványa, illetőleg iparendelőlye visszavonásának csak akkor lehet helye, ha a vázolt irányelvek alapján az összes körülmények gondos figyelembevételét után megállapíthatóan látszik az illetőnek az említett jogszabályok célját meghusító közéletteljes magatartása.

Gyakran különleges szakértelem szükséges annak megítéléséhez, hogy adott esetben szinleges iparüzésről van-e szó. A helyes állásfoglalás biztosítására a kereskedelmi és közlekedési miniszter ezért szükségesnek tartja, hogy olyan esetben, amikor szinleges iparüzés kérdésében az iparhatóságnak döntenie kell, a tényállás tüzetes tisztázása után az iparhatóság — a vonatkozó összes iratok megküldésével — minden esetben hallgassa meg az illetékes kereskedelmi és iparkamarát és a hozott véghatározat egy példányát az illetékes kereskedelmi és iparkamarának küldje meg.

A rendelet végrehajtási utasítását egyébként a Közgazdasági Értesítő szeptember 27-én megjelenő 39. sz. tartalmazza.

Érdekes előadássorozatot rendez az idén a Német Tudományos Intézet

Az új tanulmányi év kezdetén a Német Tudományos Intézet vezetősége érdekes és gazdag programot állított össze. Az egyre népszerűbbé váló kezdő és haladó tanfolyamokon kívül értékes előadássorozatot rendez az intézet „Az új Európa” címmel.

Az előadássorozat első előadását dr. Johann von Leers berlini egyetemi tanár tartja „Az európai agrárpolitikáról különös tekintettel a Délkeletre”. Az előadás ma este 6 órakor lesz a Német Tudományos Intézet helyiségében (Ferenc József út 22. II. em.). Az a nagy érdeklő-

dés, ami Funk gazdasági miniszter magyarországi látogatását kísérte, magyarozza von Leers professzor előadása iránt megnyilvánuló nagy érdeklődést. Különösképpen felfigyelnek erre az előadásra a debreceni gazdasági élet vezetői.

Az előadásban belépődíj nincs, minden érdeklődőt szívesen látnak. Itt említjük meg, hogy a beiratkozás a német nyelvtanfolyamokra egyre fokozódó érdeklődés mellett folyik. Mindennemű felvilágosítás az Intézetben naponta délelőtt 10-12 és délután 6-8.

Csodálatos csepkőbarlangokat, földalatti termeket és vizeséseket fedeztek fel a Biharhegységben

A Földtani Intézet a nyár folyamán folytatta azokat a kutatásokat, amelyek a Bihar-hegység visszacsatolt része alatt elvonuló barlangok feltárását célozzák. Ezek a kutatások figyelemreméltó eredményre vezettek. A barlangok feltárásával megbízott dr. Kessler Hubert ugyanis felfedezte a révi Zichy-barlang régen keresett folytatását, amit egy rendkívül szűk, vízzel teljesen kitöltött sziklaszoros választott el a barlang eddig ismert részétől. A nagy-kiterjedésű új barlangszakaszban páratlan szépségű csepkőképződmények és behatáthatatlan magasságú termek vannak.

Sikerült ezenkívül a Jád-völgyben is, a Sebes-Körös egyik vadregényes mellékvölgyében egy eddig hozzáférhetetlen, több kilométer hosszú barlangot felfedezni. E barlang kutatását hatalmas földalatti vizesések és meleg tavak lennének rend-

kívül veszélyessé. A barlangfeltárásoknak nemcsak tudományos jelentőségük van, hanem az idegenforgalom és turisztika számára is eddig teljesen ismeretlen, új területeket nyitottak meg. (MTI)

CSOKONAI SZINHÁZ

Csütörtökön A),
pénteken B),
szombaton C) hértelben
este fél 7 órakor

100 piros rózsá

A legújabb látványos, mulatságos
nagy operettsiker!

A hajdunánási határban már teljesen elkészült a hajózható főcsatorna

Néhány hónappal ezelőtt részletesen beszámoltunk már arról a hatalmas arányú esatornaépítési munkálatról, melyet a kormány messzeemléző áldozattal indított Hajdunánás és Hajdúböszörmény határában. A csatorna építéséhez egy évvel ezelőtt látott hozzá a földművelésügyi kormányzat s a több mint száz kilométer hosszúságú esatornahálózat Tiszalök, Büdzentamáty, Hajdunánás, Hajdúböszörmény, Balmazújváros, Hajdúszoboszló és Berettyóújfalú határában fog megépülni. Az elmúlt év munkálatainak eredménye a Körös hajózhatóvá tétele és a kikészítési duzzasztóművek elhelyezése volt. A duzzasztómű száz kilométeres szakaszon biztosítja a hajózást egészen Körösladányig. Egy esztendő munkája alatt nyolcszáz ezer köbméter földet mozgattott meg a gép Hajdunánás és Hajdúböszörmény határában s a hajdunánási határban már teljesen el is

készült a hajózható főcsatorna. A kiásított mederben már több méter a vízszin. A csatornaépítés munkájának oroszán részét a kotrógép végzi. Rendes körülmények között naponta négy-ötezer köbméter földet dob ki a mederből.

A munkálatok a háborús években sem szüneteltek, sőt még fokozottabb ütemben folytatják. Remélhető, hogy néhány év alatt teljesen elkészül a hortobágyi öntöző-hajózó főcsatorna és hozzálatnak a többszáz kilométeres esatornahálózat kiépítéséhez is. A tervek szerint egy év tized sem szükséges, hogy teljesen elkészüljön a teljes hálózatrendszer, mely hívható lesz nemcsak a Hortobágy, de az egész hajdúföld gazdasági képét megváltoztatni. Az óriási legelő helyén feltörik a földet és a Tiszántúlon ismét többszáz ezer hold kapcsolódhat be a belterjes gazdálkodásba.

Tökéletes látást
pontosan készült szemüveg nyújt
Cserépsándor
szemklinikai látszerész. Ferenc József-út 24. sz.

A Dóczi polgáristák látogatása

a sebesült katonáknál

A ref. Dóczi polgári leányiskola (fj. Vöröskereszt csoportja) ismét meglátogatta a katonai kórházat **Zilahi Polgár** Imréné tanárnőnk kezeltése mellett. Ez alkalommal kíséretére került 180 kg. gyümölcs és 124 db. kalácska (bukta). A kis vöröskeresztesek személyesen adták át a szeretetadományt a sebesülteknek, kikkel szívélyesen elbeszélgettek.

A kiosztást **Simon Béla** felesége nagy ügyességgel és buzgósággal irányította. A derék honvédek nagy örömmel fogadták a derűs arcú polgárista lányok látogatását és kedvesen elbeszélgettek a bájos kis vendégekkel.

A nemesszívű kis adakozóknak ezúton is hálás elismerésüket és köszönetüket tolmácsolják a katonák.

Este 6 órára kéri az üzleti zárórát a debreceni kereskedők

Október 17-én lép életbe az új zárórátörvény. — Megállapodtak a debreceni kereskedők a nyílt árusítási üzletek egyöntetű nyitvatartási idejében.

Köztudomású az érdekelt kereskedők és iparosok előtt, hogy a nyílt árusítási üzletek hétköznapi zárórát szabályozó 1942. évi VI. tc. október hó 17. napján lép életbe. A törvény rendelkezései értelmében a törvényhatósági jogú és megyei városokban az olyan nyílt árusítási üzlet, amelyben kizáróan, vagy túlnyomóan élelmiszert, vagy tüzelőanyagot árusítanak, köznapon reggel 6 óra előtt kinyitni és este 7 óráig tartani, szombaton este 8 óráig tartani, egyéb nyílt árusítási üzletet köznapokon reggel 7 óra előtt kinyitni és este 6 óráig tartani, szombaton este 7 óráig tartani nem szabad. Az új törvény felhatalmazást ad arra nézve, hogy a városok polgármesterei és megyék-

ben az alispánok a törvényben megszabott zárórától eltérően is szabályozhatják a szóbanlevő üzletek nyitvatartási idejét.

A törvényben megállapított zárórától eltérő korábbi üzletnyitási és későbbi üzletzárási időpontot csak abban az esetben állapíthatnak meg a városok polgármesterei, ha egyidejűleg az üzleteknek a déli órákban legalább olyan hosszú időt át zárva tartását rendelik el, amelynek tartama megfelel a törvényben megállapított árusítási idő előtt és után lehetővé tett árusítás időtartamának. Az üzleteknek a déli órákban 3 óránál hosszabb időt át zárva tartását nem lehet elrendelni. A zárva tartás idejének a déli 12 óra és délután 4 óra közötti napszakba kell esnie.

Melyek a nyílt árusítási üzletek?

Az új zárórátörvény végrehajtása tárgyában intézkedő rendelet tervezete is elkészült, amelyet a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter véleményezése céljából a debreceni kereskedelmi és iparkamarának is megküldött. A rendelettervezet kiemeli azt, hogy a törvény szempontjából nyílt árusítási üzlet minden olyan helyiség, amely a közönség számára vásárlás céljából nyitva áll és amelyben vásárolt árut a vevőknek átadják, vagy lakására küldik. Az ilyen helyiség nyílt árusítási üzlet abban az esetben is, ha a boltja nem az utcára nyílik, hanem a kapualjban, az udvarban, vagy az

emeleten van elhelyezve és pedig még akkor is, ha az árusítás mellett egyéb célra, például lakásul, vagy műhelyül is szolgál. Nem esik a törvény hatálya alá az olyan helyiség, amelyben anélkül, hogy az üzlet árusításra is be volna rendezve, kizárólag anyagmunkálással és megrendelésre készített áruk átadásával foglalkoznak. A tervezet szerint a nyílt árusítási üzletre vonatkozó rendelkezések hatálya kiterjed minden raktárhelyiségre, amely nyílt árusítási üzlettel tartozik és pedig tekintet nélkül arra, hogy a raktárhelyiség a nyílt árusítási üzlettel kapcsolatos-e, annak közelében van-e

vagy attól teljesen el van-e különve. Ezzel szemben az említett rendelkezések hatálya a nyílt árusítási üzlettel tartozó irodahelyiségre csak az esetben terjed ki, ha a két helyiség olyképpen kapcsolatos egymással, hogy az egyik helyiségből a másikba is át lehet járni.

A rendelettervezet a törvénynek azzal a rendelkezéssel kapcsolatosan, amely szerint **Gergely-napló**

szerinti ünnepnapon, ha nem törvényes munkaszüneti nap, valamint nagypénteken a nyílt árusítási üzleteket déli 12 óráig nyitva tartani nem szabad, azt a további rendelkezést tartalmazza, hogy ez a szabály az ország egész területére vonatkozik és attól eltérően — a vásároktól és kiállításoktól eltekintve — sem korábbi, sem későbbi zárórát megállapítani nem lehet.

A foglalkoztatási tilalom

A rendelettervezet szerint a nyílt árusítási üzletet záróra előtt a közönségben, ha vevő nincs az üzlet helyiségben, be kell zárni. Ha az üzlet helyiségben a záróra időpontjában vevők vannak, akik a záróra előtt érkeztek és akiket a záróraig kiszolgálni nem lehetett, ezeket a vevőket a záróránál is ki szabad szolgálni, de legfeljebb 15 percig. Az üzleti alkalmazottakat a nyílt árusítási üzletekben zárva tartásuk ideje alatt a zárórát követő 15 percen túl foglalkoztatni nem szabad. A zárórát követő 15 percen belül is csak a záróra időpontja előtt az üzlet helyiségbe érkezett vevők kiszolgálásával szabad foglalkoztatni. A foglalkoztatási tilalom nemcsak az árusításra, hanem ezen felül az üzleti alkalmazottak által az üzlet helyiségben vég-

zett mindennemű munkákról kiterjed, kivéve az üzlet helyiség tisztogatásával járó munkát, amelyet a vevők kiszolgálásával nem foglalkozó személyek az üzlet zárva tartásának ideje alatt is végezhetnek. Az üzlet helyiségben kívül végzett munkákra, nevezetesen az áruknak beszerzésére, szállítására, be- és ki-hordására, stb., nem terjed ki a foglalkoztatási tilalom.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara a zárórátörvény végrehajtása tárgyában készített rendelettervezetre vonatkozólag az ipari és kereskedelmi érdekeltségek véleményét meghallgatta, több értekezletet tartott és ezeken előterjesztett észrevételeket és kívánásokat a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter elő terjesztette.

Egyesületközi értekezlet

A kamarában tartott megbeszélések folyamánként a debreceni kereskedelmi érdeklődésű Társulat, a Baross Szövetség és a Füzserkereskedők Egyesülete szeptember 21. napján a Kereskedő Társulat tanácsstermében egyesületközi értekezletet tartottak, amelyen részletesen megtárgyalták azt a közös javaslatot, amelyet a város polgármestere elő terjesztett a Debrecen város területén levő nyílt árusítási üzletek zárórájának külön megállapítása érdekében.

Az értekezleten létrejött megállapodás szerint nevezett egyesületek együttes beadványban kéri a város polgármesterétől, hogy az új zárórátörvény életbelépésétől kezdődően a nyílt árusítási üzletek reggeli nyitási idejét — a cukrász-, hentes és mészáros-, valamint a sütőipari üzletek kivételével — egyöntetűen minden hétköznapon reggel 7 órában állapítsa meg. A déli záróra idejét pe-

dig akként kéri szabályozni, hogy az előbb említett nyílt árusítási üzletek kivételével minden más nyílt árusítási üzlet fél 2-től fél 4 óráig legyen zárva. Az esti záróra idejére nézve az értekezlet abban állapodott meg, hogy a hétköznapi esti zárórát — a szombati zárórát is ideértve — az élelmiszer üzleteknél este 7 órában, egyéb nyílt árusítási üzleteknél pedig este 6 órában kéri megállapítani.

Egyhangú megállapodás jött létre a kereskedelmi egyesületek között abban is, hogy nagypénteken a kizáróan, vagy túlnyomó részét élelmiszert vagy tüzelőanyagot árusító üzletek déli 12 órától, az egyéb nyílt árusítási üzletek pedig egész napon át zárva tartanak. Ugyancsak megállapodott az értekezlet annak a kérelemnek előterjesztésében is, hogy október 31-én a Reformáció ünnepén a nyílt árusítási üzletek csak déli 12 óráig legyenek nyitva tarthatók.

Milyen termények vetőmagjára engedélyeztek felárat

Budapest, szeptember 23. A közellátási hivatal több oldalról felmerült érdeklődésre a mezőgazdasági termények vetőmagjainak felárával kapcsolatosan az alábbiakat közli: Az egyes mezőgazdasági termények termelői árat a közellátási miniszter 90.000/1942. K. M. számú rendelettel állapította meg. A fenti rendeletben előírt áraknál magasabb árakat az esetben sem lehet megállapítani, ha a forgalomba hozott termény vetési célokra szolgál.

Kivételt képeznek a nemessített, illetve fajta megjelöléssel forgalomba hozható vetőmagvak, amelyekre a 91.000/1942. K. M. számú rendeletben engedélyezett felárak érvényesíthetők, valamint a búza, rozs, árpa és zab vetőmagvak, amelyekre az 4100/1942. M. E. számú rendelet vonatkozó rendelkezései érvényesek. A közellátási miniszter indokolt esetben a fentebb felsorolt kivételeken túlmenően esetenkénti kérelem alapján felárat engedélyez a következő termények vetőmagjára: Borsó, keserű csillagfűrt, lencse, lóbab, olaj lenmag, rost len, szójabab, seprő és cukorcirok mag, köles, napraforgó, repcemag, ricinusmag és tökmag. Egyéb terményre, vetőmagra, amelyeknél a szokványos kereskedelmi áru minősége már vetőmagminőséget jelent, kizárólag a 91.000/1942. K. M. számú rendeletben megállapított árat lehet számítani.

—o—
A Kormányzó kihallgatáson fogadta a Duce fiát

Budapest, szeptember 23. (MTI) A Kormányzó Ur Öfömméltósága szeptember 23-án délelőtt kihallgatáson fogadta Mussolini Vittorio repülőkapitányt és ez alkalommal ányújtotta neki a magyar érdemrend középkeresztjét, Musti főhadnagyot, aki a kapitányt kísérte, Öfömméltósága lovagkeresztjével tüntette ki.

Nemzeti és hazafilozófusok által szolgáló hazafilozófusok kötelességének tesz eleget, ha

Ócskavas és fémgüjtő
beszolgáltatja a fémgüjtő helyi megbízottjának, aki a legmagasabb árat fizeti.

Lemhényi Jenő

Ócskavas és fémgüjtő
Debrecen, Széchenyi-utca 33. sz.
Telefon: 12-93.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznék minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika-szálló félemeleten nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

PÁRTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PÁRTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9—12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP Hítkárnak adhatók át.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap” Tolvaj Imre Piac-utca 1. Telefon 27-73. — „Aranygyászaru” Grósz Nagy Ferenc Kossuth-utca 8. Telefon: 24-96. — „II. Rákóczi” Arany S. Örökös Miklós-utca 55. szám. Telefon: 23-43. — „Sztankay” Németh László Szent Anna-u. 64. Telefon: 25-58.

Emlékezzünk

SZEPTEMBER 24.

Kiss Lajos volt kassai 12. közös honvédek közötti üzede a Drogiczyn környéki Helenin község bírtokáért vívott harcban azonnal tanúsított példaadó hősiességet, hogy szakaszvezetője, majd pedig szakaszparancsnoka súlyos sebesüléseinek láttára azonnal öntevékenyen átvette az egész szakasz felett a parancsnokságot és rendületlenül lélekjelenlétét lelket önlve embereibe, hősiességgel és sikeresen megrohanta az ellenséges állásokat. Ezzel az elszánnal, eredményes és példás kütelességteljesítéssel a már elvesztettnek hitt vészes helyzetet megmentette.

Kiss Lajos huszártizedest ezért a kiválóan hősi és eredményes magatartásáért a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Csikész Ferenc kinevezése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Csikész Ferenc okleveles középiskolai tanárt a debreceni középfokú gazdasági iskolához gazdasági iskolai segédtanárnak nevezte ki. Kinevezése széles körökben nagy örömet keltett.

— **Kállay Miklós miniszterelnök villásreggelit adott Vittorio Mussolini tiszteletére.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kállay Miklós miniszterelnök a keddi napon villásreggelire látta vendégül Vittorio Mussolinét. A villásreggelin olasz és magyar előkelőségek vettek részt.

— **Vasárnap ülést tart a mezőgazdasági bizottság.** Debrecen város törvényhatósági mezőgazdasági bizottsága szeptember hó 27-én, vasárnap d. e. fél 10 órakor ülést tart. Az ülést tárgysorozata a következő: 1. Békési jelentések. Polgármester megbeszélése. Béni Lajos bor- és szesz-főzde felállítására iránt beadott kérelme ügyében. Közellátási ügyek. Esetleges indítványok. Csáky János elnök.

— **A szellemi honvédelem és front erejét növeled,** ha a tűzvonalba, hadikórházba honvédeinknek Nemzeti Könyvtár füzeteket adsz. Megajánlásodért a Bajtársi Szolgálat megkeres.

— **A Nemzeti Munkaközpontba** tömörült debreceni népzenei szakcsoport vasárnap honvédeink javára füsttelen napot rendez. A gyűjtés 11-től 1-ig tart, három gyűjtőhely lesz felállítva, a szakcsoport levelet kért fel, hogy a gyűjtött füsttlen napot átvegyék. A gyűjtőhelyek mellett a debreceni népzenei szakcsoport tagjai fogják szórakoztatni a közönséget. Az eddigi füsttelen napok alapján biztosan lehetünk abban, hogy ez a gyűjtés is nagy sikerrel fog járni.

A Vöröskereszt bajtársi rádió szolgálata

SZERETETHULLÁMHOSSZ

Szeptember 26., szerda. Az elmúlt nap a rádiószolgálat útján a következő üzenetek érkeztek:

Debrecen: vitéz Kozma Imre hadapródörmmester értesíti szüleit és Corn Honkát, jól van, mindnyájukat szeretettel csókolja.

Hajdúnánás: Almássy István kéri feleségét és hozzátartozóit, egyelőre ne írjanak. Jól van és mindenkit szeretettel csókol.

(Üzeneteink közlését folytatjuk! Adjon Isten szebb jövőt minden magyarnak.)

— **Idegfeszítő órák,** fárasztó utazások terhet enyhítéd, ha a frontra és hadikórházakba a honvédek részére Nemzeti Könyvtár füzetet ajánlász meg. A Bajtársi Szolgálat megkeres.

— **Háromévi börtön tiltott műtétét.** Özvegy Faragó Bálintné miskolci aszszony tiltott műtétet végzett Istóczy Margit budapesti gyári munkásnőn, ami után a lányt súlyos állapotban kórházba kellett szállítani. A törvényszék Faragónét háromévi börtönre, Istóczy Margitot pedig 1 hónapi fogházra ítélte.

— **Allami és társadalmi rend ellen izgattak.** A kecskeméti rendőrkapitányság őrizetbe vette Recki István és Szergyik Istvánné kecskeméti lakosokat, akik allami és társadalmi rend ellen izgattak. Ügyükben a budapesti törvényszék ötöstanácsa fog ítéletet mondani.

— **Új tanfolyam kezdődik** október 1-én a Simai gyorsíró-, gépiró- és szépiroiskolájában, Piac-u. 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. szám: 1359/1941—42.

— **Letartóztatták a zsidőrejelgető szakácsnőt.** A kassai rendőrségnek a napokban tudomására jutott, hogy Lerner Etel kassai zsidó szakácsnő egy szlovákiai zsidót rejeget. Detektívek jelentek meg a szakácsnő lakásán, ahol rá is akadtak Linzer Jakab szlovákiai illetőségű zsidóra. Mindkettőjüket letartóztatták s az eljárást úgy Lerner Etel, mint Linzer ellen megindították.

— **Szovjetellenes merénylet Svédországban.** Stockholm-ból jelentik. A Svéd Távirati Iroda jelenti: Hétfőn reggel ismeretlen tettesek levegőre repítették a karcsuángói rendőrségi fogházat, amelyben négy szovjet hadifoglyot őriztek. Kettejüket sebesülten kórházba szállították. A másik kettő sértetlenül került elő a romok alól.

— **Leszűrték a kukoricafosztóba igyekvő apát és fiát.** Elmult este Bíró Antal 41 éves jakabszállási gazdálkodó 19 éves fiával átment a szomszédjához, ahol fosztóháló rendeztek. A szomszédhoz vezető dűlőúton Bíró és fiát négy fiatal legény megállította és közülük az egyik az ifjú Bíró megütölte. A verekedésbe az apa is beleszólt, mire azt is megátámadták s a verekedés hevében mindkettőjüket megszurkálták. Allapotuk súlyos.

— **Lábelleni utalványok átvételi határidejének meghosszabbítása.** Ertesítem a közönséget, hogy mindazok, akik részére a bizottságok az igényjogosultságot szeptember hó megállapították és erre vonatkozólag az írásbeli értesítést megkapták, az értesítés alapján utalvényaikat szeptember hó 28-án déli 12 óráig vehetik át az illetékes körzeti irodában. Polgármester.

— **Magyar fegyver, magyar könyv az erő!** Tegy felajánlást a honvédek részére a frontra és hadikórházakba a Nemzeti Könyvtár füzetéből. A Bajtársi Szolgálat megkeres.

— **A Kossuth-utcai egyházzés női köre** szeptember 28-án, hétfőn délután 5 órai kezdettel a megszokott helyen tartja évnvítő összejevetelét.

— **Betegsége miatt felakasztotta magát** egy húszéves tiszacsegei földműves. Tragikus módon vetett véget fiatal életének Bérés Gábor 20 éves tiszacsegei gazdálkodó legény. Mivel az utóbbi időben többször betegeskedett, emiatt annyira elkeseredett, hogy a mult nap bezárkózott a szobába, megirt egy búcsúlevelet, majd mikor senki nem tartózkodott a lakásban, felakasztotta magát. Mire rátaláltak már meghalt. Tekintettel arra, hogy búcsúlekmény nem forog fenn, a királyi ügyészség megadta a temelési engedélyt.

— **Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrei Olga gyorsíró, gépiroiskolában új tanfolyam kezdődik.** (Eng. 6475.) Bathány-u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény.

— **Fiaink pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbélyeget.**

— **A nyilastelepi egyházzés Lorántffy Zsuzsanna nőegylete** által a sebesült katonák számára vitt adományokhoz szives készséggel járultak hozzá a következők: Veres Antal gyümölcs, Zsuffos Sándorné gyümölcs, Tyukody Józsefné gyümölcs, Lőrinczy Juliska cigareta, Dihen Imréné cigareta, Gsala Lajos cigareta, Dihen Sándorné gyümölcs és tészta, Gulyás János gyümölcs, Vértessy Mihály gyümölcs, Szikra Dezsőné gyümölcs, Hanesch Antalné gyümölcs, Kecskeméti Sándorné gyümölcs, Nagy Irma gyümölcs, Kézdí Ferencné gyümölcs, Dóri Sándorné gyümölcs, Molnár Józsefné gyümölcs, Mezey Béláné gyümölcs adománnyal. Az adományokat hálás szívvel nyugtazzuk, az adakozókra Isten áldását kérjük.

Péni, szalonnát, kenyere! és pipadohányt lopott a tolvaj

Eredményes besurranó lopást követett el a minap egy ismeretlen tolvaj Gergely Imre hajdúhadházi gazdálkodónak feketehegyi tanyáján. Mig a tanyabeliek a mezőgazdasági munkával voltak elfoglalva, valószínűleg egy kóbor cigány, belopódzott a lakásba, ahonnan a szekéreny ajtó feltörése után ellopott kétszáz pengőt, továbbá a kamarából elvitt négy kilónyi fehér szalonnát, egy éppen csak felvágott kenyeret, nagyobb mennyiségű száraztésztát, valamint néhány csomag pipadohányt.

Az ügyes besurranó tolvajnak minden feltűnés nélkül sikerült a zsákmányával nyomtalanul eltűnni, nona a házró kutya is a közelben tartózkodott. A károsult feljelentése most a csendőrség megindította az erélyes nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **A második ref. lelkészkepesítő vizsga.** Hétfőn délután írásbeli vizsgálat megkezdődött a második ref. lelkészkepesítő vizsgálat. Tegnap kezdődtek meg a szóbeli képesítő vizsgálatok s e héten befejezést is nyernek.

— **Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.**

— **Az Istituto Italiano di Cultura** (Olasz kultúrintézet Budapest, igazgatósága alatt, a folyó 1942—43 iskolai év október—május hónapjaira újból nyitnak ingyenes olasznyelvi tanfolyamok az Istituto Italiano di Cultura helyiségében, Hatvan-utca 2. szám, 1. emelet. A Kezdő (I), Közép (II) és Haladó (III) fokozatokra, továbbá a nyelvtani és fordítási gyakorlatokra kiterjedő tanfolyamokon a tanítás délutánként 17—20 közötti heti 2—2 órában fog tartani. A Felső fokú tanfolyamokon (Corsi superiori di cultura) az előadások tárgyát fogják képezni az irodalom, a művészet és a fasiszta politikai tudományok. Felvilágosítás kapható az Istituto Italiano di Cultura helyiségében hétköznapokon délelőtt 11—1-ig és délután 5—7 óráig. Telefon szám: 12-04. Beiratkozás ugyanakkor. A tanítási idő október hó 19-től 1943. évi május hó 15-ig egyfolytában 7 hónapig tart. Beiratási díj 10 pengő. A tanfolyamok befejeztével a hallgatók látogatási bizonyítványt kapnak a tanulmányi eredmény feltüntetésével. Kiváló előmenetelt tanúsító hallgatók könyvjutalomban, illetőleg tanulmányi ösztöndíjban fognak részesülni. Ingyenes koncertek.

Német katonák zuhanyzófürdője

Repülőmotorszereles az újabb támadás előtt.

Gyászrovat

Tiba Mariska 18 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Bellegelő 477. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Dimitrián Ignác honvéd életének 22-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető hármass ravatalozójából, katolikus gyászszertartással. Temetését Fehértől és Takács vállalata végzi.

Dr. Glatz Árpád nyug. kir. járásbírói tanácselnök 67-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz Kiskvárdán, Erzsébet királyné-utca 5. sz. háztól, Debrecenből történő szállítás után, ág. evangélikus egyházi szertartással. A szállítást **Ósurka „Kegyelet”** temetkezési vállalat, Degenfeld-tér 2. szám, végzi.

Kozma Gáborné, Hajnal Eszter 48 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Haláp 133. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Szabó László 4 hónapos korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Lakás: Bellegelő 394. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Özv. Bohn Ferencné, Kiss Rozália 94 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 6 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozó terméből. Engesztelő szentmise 26-án, délelőtt fél 6 órakor lesz. Lakás: Széchenyi-utca 10. szám. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

— Gyomorsavlútlengés és gyomorfejtés ellen csak **Kalciszil-t** (ezelőtt Hajduin) használjon. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti „Sztan kay” gyógyszerár Debrecen Szent Anna utca 64.

— **Varga József iparügyi miniszter ferihegyi szemléje.** Varga József iparügyi miniszter szerdán a déli órákban minisztériumának több magasrangú tisztviselőinek társaságában megtekintette a ferihegyi repülőtérre vezető gyorsforgalmi útonalat, a Műegyetemi Sportrepülő Egyesület repülőgéppel kísérleti üzemet, a Horty Miklós repülőalap ferihegyi repülőterének, valamint a közforgalmi repülőterén jelenleg is folyó építési munkálatait.

— Szeptember 26-án a kolozsvári levétek 25 főnyi csoportja érkezik Debrecenbe. A levétek a város megtekintésére és megismerésére jönnek Debrecenbe, egy napot töltenek itt.

— **Magyar leventék Milánóban.** Az európai ifjúsági sportversenyeken résztvevő magyar levente csapat 66 fiú és 11 leány tagja Milánóba érkezett. A levente csapat a felkötésben, uszában, műugrásban, tenniszben és céllövésben vesz részt.

— **Papen a Kormányzónál.** Budapestről jelentik: A Kormányzó Ur Ófőméltósága kihagatáson fogadta Papen törökországi német nagykövetet, aki átutazóban van Magyarországon. A kihallgatást követően Papen nagykövet a Főméltóság pár vendége volt villásreggelin.

— **Újabb földművelésügyi miniszteri rendeletek.** A hivatalos lap csütörtöki száma közli a földművelésügyi miniszter rendeletét a zsidó tulajdonban lévő mező- és erdőgazdasági ingatlanok nem zsidó törvényes gyermekekre, unokákra, örökfoglalóikra, vagy utóörökösökre való átruházásáról. — Kormányrendelet a tej és tejszín szállítási kötelezettség meghosszabbításáról.

— **Tilos a zsidók bevándorlása Boliába.** Buenos Airesből jelentik: A bolíviai képviselőház törvényjavaslatot fogadott el, amely megtiltja a zsidók bevándorlását. A javaslat most kerül a

Katonai kitüntetések

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur a Szovjet elleni hadműveletek alkalmából a következőkben felsoroltak részére a megjelölt hadikitüntetések adományozta:

a Magyar Erdemrend Lovagkeresztjével hadiszalagon a kardokkal: Nedőczy Gyula alezredesnek és Fejér Dezső őrnagynak, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért és zászlójuknak az ellenség előtt való eredményes vezetéséért, továbbá vitéz Rády-Pétek Artúr vkb. századosnak, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért és hadműveletek vezetésében való eredményes közreműködéséért. Egyben elrendelte, hogy ugyanezen alkalmából

Dicsőre Elismerése a hadiszalag és a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adassék a hősi halált halt Szloszár Pál tart. zászlósok az ellenség előtt tanúsított kiválóan vitéz és önfeláldozó magatartásáért, továbbá az alább felsoroltaknak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért: Vényi Ernő, vitéz Draskóczy János és Tulipán István századosoknak, Raáb Imre, Szilágyi Dezső II. Sarkady Károly és Tóth Zsigmond I. főhadnagyoknak, Garayvári Pál tart. főhadnagyok, Bódis Imre, Básty László, Gábor János, vitéz Karácsi Miklós és Litavecz János tart. hadnagyoknak, dr. Germán István tart. orvos-hadnagyok, Molnár Sándor és Müller Sándor tsz.

zászlósoknak, Bali József, Péterffy László, Péntek József, Erdélyi János, Papp Pál, Tokaji András, Török Ernő, Derzi Vilmos és Bolla Ferenc tart. zászlósoknak.

A Kormányzó Ur a Szovjet elleni hadműveletek alkalmából adományozta a Magyar Erdemrend Lovagkeresztjével hadiszalagon a kardokkal: a hősi halált halt dr. Egyed Andor tart. orvos-zászlósok, az ellenség előtt tanúsított kiválóan vitéz és önfeláldozó magatartásáért. Egyben elrendelte, hogy ugyanezen alkalmából Dicsőre Elismerése a hadiszalag és a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adassék a hősi halált halt Szabó Adám tart. hadnagyok az ellenség előtt tanúsított kiválóan vitéz és önfeláldozó magatartásáért, továbbá az alább felsoroltaknak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért: Bargár Ödön, Balázs László, Kalocsai Gyula és Egrv Sándor főhadnagyok, Heinen Ernő tsz. főhadnagyok, Kogler Károly tart. főhadnagyok, Szegedy Károly gazdasági főhadnagyok, Varga Mihály I. hadnagyok, dr. Zsótér Sándor tart. hadnagyok, Patkó Bálint psz. tsz. zászlósok, vitéz Kolosfalvy Béla, Vass Béla, Rákossy József, Bleicher Rezső, Horváth J. András, Lantos István, Marillai Lajos, Hücl Jenő és dr. Vértessy Gyula tart. zászlósoknak.

Lakásfosztogatásból élt a soproni zsidó hitközség elnökének fia

Budapest, szeptember 23. 18.000 pengős lopás ügyében tett panaszt a napokban a főkapitányság bűnügyi osztályán Brattmann Miksáné magánzónó. Elmondotta, hogy amióta fia katonáskodik, ő a Nagymező-utca 43. sz. házban lévő lakása egy részét alberletbe adta egy fiatal nőnek, a másik részét pedig lezárta és ő maga a rokonainál él. A butorokat és más értékeket a lakásban hagyta. Mikor most hazament szellőztetni, az előszobában észrevette, hogy a távozásakor összegyűnygött perzsaszőnyeg eltűnt, helyét a papírgöngyölgben papírforgáccsal tömték ki. Tudja, hogy alberlőjéhez gyakran járt egy jólöltözött, 30 év körüli zsidó fiatalember.

A Ladonyi detektívcsoporthoz tagjai kinyomozták, hogy a fiatalember

Goldschmidt Erván 30 éves állástalan magántisztviselő, aki a soproni zsidó hitközség elnökének a fia. Az alberlőnő nem tudott róla közelebbit mondani. Kiderült, hogy eltűnt egy perzsaszőnyeg és néhány ezüsttárgy is. A soproni hitközség elnökének tolvaj fiát hiába keresték lakásán a detektívek. Megállapították, hogy Sopronba utazott. A főkapitányság rádiótávíratot küldött a soproni rendőrségnek, de Goldschmidt időközben onnan is elment.

Szrubian detektívönök utasítására két detektív figyelte a Sopronból érkező vonatokat és így a személyleírás alapján ma délelőtt a Keleti pályaudvaron elfogták a munkakerülő fiatalembert. Nem is tagadott. A lopott holmikat elzálogosította. Letartóztatták.

Tudnivalók légiriadó esetén

Az óvóhelyek szerepe és fontossága. A viszonylag legvédehetőbb helyek.

Budapest, szeptember 23. A honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportfőnöksége szerdán délután rádióban előadást rendezett az óvóhelyekről. Az előadó a következőket fejtette ki: Az elmúlt hetek két légitámadása a helyes magatartás tekintetében olyan kérdéseket vetett fel, amelyek határozott és azonnali választ várnak. Sokan nem éltek azzal a természetes előnnyel, hogy lakóházuk óvóhelyre levonulhat volna. A nem szakértő hajlamos arra, hogy bizalmatlanul fogadja az alátámasztó gerendák, vagy éppen támasz nélküli, de megfelelő erős mennyezetek ellenálló voltát. A lakóházi óvóhelyek egyrésze eredetileg is rendelkezésszerűen óvóhelynek készült és így azok mennyezete alátámasztásra nem szorul. A mennyezet a ráomló épület teljes törmelékét beszakadás nélkül elbíri. Az óvóhelyek második csoportjába tartozó, úgynevezett szükség óvóhelyek mennyezete sok esetben már alátámasztásra, megerősítésre szorul. Ilyen pince, vagy földszinti helyiségek megerősítése minden tekintetben hatóság, mérnökök ellenőrzésével történik.

Riadókort tehát fenntartás nélkül és azonnal le kell vonulni az óvóhelyre. A fővárosban és környékén történt robbanás sok példája mutatja, hogy a lakásban való tartózkodás mennyi életveszéllyel jár, különösen akkor, ha a lakásban maradás a legtöbbször nem palástolható kíváncsiság kielégítését célozza. Az óvóhelyre való levonulástól mások azért tartózkodnak, mert egyrészt az összezsúfoltságtól és ennek következményeitől, másrészt a rideg nyirkos helvi-

segekben a megfázás veszélyeitől féltek. Ismét mások az összeomlott épület alól való kimenekülést nem látták biztosítva. Az óvóhelyen zsúfoltságról nem lehet szó, mert oda több ember, mint amennyire tervezték, be nem engedhetők. Az egészségre káros tartózkodás rendszabályaira külön előadás fog kitérni. Kimenekülés pedig az óvóhelyek legnagyobb részében, vagy a vészkiábrón messzemenően biztosítva van. Azokban a lakóházakban, ahol sem óvóhely, sem pince nincs, riadókor a földszinti helyiségek, folyosók, tűzoltószert helyiségek legvédehetőbb helyeire kell levonulni.

A viszonylag legvédehetőbb helyek a következők: Főfalak mellett a kisebb méretű helyiségekben, szabadba nyíló ablakokkal, vagy ajtóval nem szembe, minél közelebb a padlóhoz. Alkó helyzetben való tartózkodás helyett tehát le kell ülni, vagy a sarokba tolt ágyban heverni, esetleg a padlóra helyezett matracra kell feküdni. Ahol mód van rá, az ablak és ajtónyílást szilánkbiztosítással kell tenni. Ahol ez sem lehetséges, az ablakokat ki kell nyitni, amíg az időjárás engedi.

Más a helyzet a külvárosokban és községekben. Ezek a területeken óvóhely létesítésére úgyszólván senki se köteleztek. Hangsúlyozni kell, hogy a földszintes villák és kertes házak szokásos pincéi majdnem kivétel nélkül alkalmasak szükségóvóhely céljára. Nyílásait a minden lehető irányból várható repeszek és

szilánkok ellen homokzúttal, feltöltéssel, fagerendákkal kell szilánkbiztosítani. Ezekben a pincehelyeken a vészkiábrát lehetősége nincs ugyan mindig meg, de az eltorlaszolás veszélyét a pincében elhelyezett alkalmas feszítő rudakkal, csákányokkal és lapátokkal már eleve lehet ellensúlyozni.

A romok alatti épen maradt pincéből való kisegítés szempontjából még nagyobb fontossága van a 6-8 telekből képezett háztömb csoport helyzet ismeretének. A háztömb csoportot legcélszerűbb az együttes légoltalmi szolgálatra oldalfalát vesszőfórással, de még inkább állapítani. Az egy tömbön belüli lokálnak kölcsönösen ismerniük kell azokat a helyeket, ahol a házbellek riadókor tartózkodnak. Azoknak a lakóknak, akiknek házában sem óvóhely, sem pince nincs és az udvaron sem áll rendelkezésre árok óvóhely, a következők mérvadóak: Még a földszintes házban is a lakásban kell maradni a már említett helyeken. Egy pestkörmeyki városban az ablakpárkány alatti szinten az ágyban és diványon fekvő emberekben semmi kárt nem tett a bomba. A repeszek felettük csapkodtak az ablakok szemközti falikba. Ezzel szemben ugyancsak ebben a városban egy épület falában robbant a bomba. Repeszai az udvaron levő négy embert halálra sebeztek. Tanulságul szolgáljon szomorú példájuk, hogy riadókor semmi körülmények között sem szabad a szabadban tartózkodni.

Végül meg kell említeni azt, hogy a szabadban való tartózkodás életveszélyes saját tűzérzésünk lövedékeinek kihulló repeszdarabjai miatt is. A nem tűzjártéknak szánt légvédelmi tűzérzés működése közben a visszahulló repeszdarabok sok kíváncsiskodót kénytelen fedél alá. Ott, ahol az anyagiak megengedik és az építőanyag rendelkezésre áll, célszerű védelmet nyújt az udvarban az épület törmelés határára kívül létesített fedett árok óvóhely. Az árok óvóhely oldalfalát vesszőfórással, de még inkább gerendákkal, vagy gömbfórákkal keresztirányban lefogatott pallókkal, deszkákkal kell bélelni. (MTI)

LEÁNYLEVENTÉK FIGYELMÉBE!

Felhívom a leányleventék figyelmét, hogy a leányleventék foglalkozása is megkezdődött már. A foglalkozás helye Szent Anna-utca 32. szám alatti lévő levénte otthonban történik.

Azok a leányleventék, akik az 1941-42 kiképzési évben már jártak levénte foglalkozásra, valamint akik még nem vettek részt ebben, de be akarnak kapcsolódni a munkába, jelentkezhetnek minden hétfőn és kedden délután 6 óráig Szent Anna-utca 32. szám alatti érő levénte otthonban.

Levente parancsnokság.

UJ SZOVJET NEPRIZTOS

A moszkvai rádió közölte a TASS Iroda jelentését, amely szerint Belső Oroszország (RSFSR) legfőbb tanácsának elnöki tanácsa Vasziljev, a Szovjetunió belső ügyeinek állami ellenőrzésére népbiztossá nevezte ki.

FELHÍVÁS KATONAVISELT SZEMÉLYEKHEZ

Budapest, szeptember 23. A haditudósító alakulatok parancsnoksága felhívja azokat a katonaviselet személyeket, akik még 30. életévüket nem töltötték be és polgári foglalkozásukban rádióbemondók újságírók, fényképezők, fotolaborások, filmoperatőrök, hangvágóműszeresek, hangerősítő műszeresek, rádióműszeresek, rádió távirások, amatőr rádiósok, kézi szedőnyomdászok, nyomdai gépmes-terek, mozi gépezetek, könyvkötők stb., akik haditudósító alakulatnál óhajtanak katonai szolgálatot teljesíteni, hogy amennyiben vidéken laknak, irásban jelentkezzenek. Haditudósító alakulat parancsnokságánál, Budapest, Fortuna-u. 21. szám. A jelentkezők közüljék nevüket, rendfokozatukat, születési évüket, anyjuk leánykori nevét, lakcímét, állomástünetet (igazolványi lap 15. rovata szerinti) szakképztségüket, végül azt is, hogy keresztény származásukat nagyzetülökig bejáróan okmányokkal tudják igazolni. (MTI)

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

SZÍNHÁZ

Sybill

Operettfelújítás a Csokonai Színházban.

A Csokonai Színház szerdán este szép ház előtt mutatta be Jacobi örökség operettjét, a Sybillt. Az előadás Belezna-Unger István stílusos és sikeres rendezésében nagy sikert aratott.

A címszerepben Erdész Irén hangja és közvillén játéktípusa kitűnően érvényesült. A nagyherceget maga Belezna-Unger István játszotta megkapó és rokonszenves férfiassággal, alakítása némiképp egészen túlnőtt az operett-színvonalon. Petrov szerepét Bakos István alakította, nagyszerű hangnagysága és kitűnő hősszerű megjelenése egyaránt jó volt. A többi szerepekben a társulat elsővonalbeli színészei szerepeltek. Moóry Lucy operettkiruccanása nagy sikert aratott, nagyon kedves és jól megfogott nagyhercegnői alakot nyújtott. Az epizódszereplők élén a páratlan humorú Rajz Janosi állt, mellette Nagy Csilla temperamentumos alakítása és Kormos Franci kabinetalkítása volt élmény.

A zenekart Bakonyi Ödön szakavatott kezekkel vezényelte.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtök: **100 piros rózsza**. Operettbemutató. A-bérlét.

Péntek: **100 piros rózsza**. B-bérlét. Szombat délután: **Badacsonyi kéknelyű**. Fülléres helyárak.

Szombat este: **100 piros rózsza**. C-bérlét. Vasárnap délután: **100 piros rózsza**. Bérlétszűnet.

Vasárnap este: **100 piros rózsza**. Bérlétszűnet.

Hétfő: **Bolond Asvayné**. Propaganda munkáselekedés.

Kedd: **100 piros rózsza**. Szerda: **Bolond Asvayné**.

Csütörtök: **Madarász**. Klasszikus operettfelújítás. B-bérlét.

Péntek: **Madarász**. C-bérlét. Szombat délután: **Pacsirta**. Fülléres helyárak.

Szombat este: **Csipkeálaré**.

Vasárnap délután: **Csipkeálaré**. Bérlétszűnet.

Vasárnap este: **Madarász**. Bérlétszűnet.

MOZI

TILOS UTAKON. (Francia film a Hungáriában.) Kényes témájú film, rendezése erőteljesen fokozni tudja a darab feszültségét. Javára kell írni, hogy a témanyújtotta hatáskerészen túlmenően tartalomra törekszik, vannak mélyései, mentes a felületességtől. Szereplői jokonszenvesek, a kísérőműsor is jó.

AZUREXPRESSZ. Jellemző a magyar színházokra, hogy általában nem merik letérni a kilaposított ösvényről, megalkusznak a közönség átlagizlését kielégítő sablonokkal. Ilyenformán már jónak kell mondanunk a darabot, ügyesen válogatja össze a sablonokat. Legtöbbször — mint ennél a filmmel is — a szereplőkkel „rukkolnak ki”. Páger szerződés komikuma és Szelezky Zita bájja jól érvényesül. (Vigszínház.)

A FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTERIUM GYEPVETŐMAGHOZ IJTATJA A LEGELŐ TÁRSULATOKAT

Budapest, szeptember 23. A földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki a közös és közlegelők gyepesítésére kedvezményes áron gyepvetőmag szétosztása tárgyában. A legeltetési, társulati, birtokossági, közös legelők és községi közlegelők gyepesítését a miniszter az 1943. évben is anyagi támogatással kívánja előmozdítani olyan formán, hogy az 1943. évi tavaszi és 1943. évi nyári vetés céljából legeltetési társulatoknak, birtokosságoknak és községeknek kedvezményes áron, ellenőrzött természetű, jöminőségű gyepvetőmagot bocsát az Országos Zöldmező Szövetség, Budapest V. ker. Báthory-utca 7. sz. útján rendelkezésükre. Azok, akik ebben a kedvezményben részesülni kívánnak igényüket az illetékes vármegyei (kirendeltségi) gazdasági felügyelőségeknek kell bejelenteniük.

SPORT

LABDARUGÁS

A DVSC Békésében játszik vasárnap a B. Törökvel. A B. Törökves jóképességű csapatként indult; az első fordulóban csak nehezen adta meg magát a Nagybányai SE ellen, azonban a továbbiakban már gyengébben szerepelt és a két következő mérkőzését is elvesztette. Nem kétséges, hogy a DVSC-nek sem lesz komoly ellenfele.

Az NB-ben vasárnap egész sereg rangadó lesz ismét. Legérdekesebb a NAC—Csepel és Vasas—Ferencváros. Rangadó a DIMAVAG-Haladás is, ennek különösebb érdekessége, hogy Thomasz Henrik, a kiváló debreceni játékező vezető. Többi mérkőzés Kispeszt—Törökves, SBTC—Kolozsvár, Gamma—Elektromos, Szolnok—Szeged, Újpest—Újvidék.

A Mátyás-csoport műsora a DVSC mérkőzésén kívül Kolozsvári Bástya—Nagybányai SE, Kolozsvári MAV—Csabai AK, Székelyföldi MAV—Marosvásárhelyi SE.

A DVSC kétkapus edzést tartott szerdán a Stadionban. Ellenfele a Debrecenből eltávozott és az első csapat néhány játékosával megerősített DVSC II volt. A mérkőzés 2:2 arányban eldöntetlenül végződött. A fiúk elég jól mozogtak, a csapatösszeállítás minden valószínűség szerint ugyanaz lesz, mint a Marosvásárhelyi SE ellen.

ATLETIKA

Szombaton és vasárnap lesz a svéd—magyar találkozó. Ez olyan verseny, amelyen csak svéd győzelem lehetséges, de olyan eset is bekövetkezhet, hogy a magyarok egyetlen győzelmet sem aratnak. A vágtaszakokban rettenetesen gyengén állunk, itt még a második helyekre sincs valószínűség, a középlávoknál még kevesebb, 5000 méter az, ahol bizhatunk Szabó Miklós jó szereplésébe. Hagg nem indul ezen a távon. A gáton legtehetőbb a második helyért futhatnak a miénk, erre is csak 110-en van esély, a tavol- és rúdugrás az a két szám, ahol magyar győzelem is születhet, ha... A dobószámok közül csak a kalapácsdobásban állunk jól, de balszerencsénkre itt a svédek aránytalanul jobbak. A váltóknak némi esélye van. Az egyetlen szám, ahol reális körülmények között, meglepetés nélkül is számíthatunk győzelemre a 10.000 méter Szilágyi és Kelen közül bármelyik megnerhelni a versenyt, de az is megeshet, hogy mindkét svéd megveri őket.

Korompai fut 100 méteren a svéd—magyar Gyenes mellett. A kitűnő debreceni vágtázó ezenkívül tagja lesz a 4x100 méteres váltónak is, melyet tagjai még mellette Gyenes, Pelsőczy és Solyosi, Kapros dr. nem lett válogatott, tekintve, hogy hármasugrás nem lesz a viadalon, mert a Szövetség csak 25 tagú atlétacsapatnak utazási és ellátási költségét viselte.

Debrecenben szombaton és vasárnap lesz a felnőtt és ifjúsági tíz-, illetve öt-tusa bajnokság. Szombaton a felnőttek tízes küzdelmei, vasárnap pedig a tízes küzdelmek második napja, valamint az ifjúsági ötösküzdelem lesz.

USZÁS

Pénteken délután 4 órakor a nagyerdői uszodában rendezik meg az Országos Uszói debreceni uszónapját levették részére. A multheti középiskolás uszónapok nagy sikere sokaknak hozhatja meg a kedvét az indulásra, valószínű, hogy itt is nagy tömegek fognak felvonulni és sokan érik el a kitűzött szintidőt is.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE

Löhre, bükköny, mustár- és muharmag kelt el a gabonátözsde magpiacán kisebb tételekben.

Kötések: Löhreemag 25 mázsa 230, ab feladóállomás. T-bükköny 50 mázsa 40, 100 mázsa 40, 50 mázsa 40, ab feladóállomás. Szőszösbükköny 10 mázsa 115, 30 mázsa 115, ab feladóállomás. Mustár- 50 mázsa 160, ab feladóállomás. — Muharmag 100 mázsa 40, ab feladóállomás. Pannobükköny 10 mázsa 50, ab feladóállomás.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István

Gép- és gyorsíró gépet azonnali belépésre felveszünk.

Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. „Méliusz” könyvkereskedés.

Nyomozó iroda

Janosi magánnyomozó, bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8

Gálócsy legérgebb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai díszkrétek, eredményesek, Zöld-fa-u. 3. T.: 28-72. 221

Betöltendő állások nőknek

Kétfélagú családhoz főzőmindentés október 1-re felvétetik. Pesti-utca 65. 1219

A Nagylétei Hangya pénztárcassza kezelőnőt keres október 1-i belépéssel. Ajánlati fizetési igény megjelöléssel a szövetséget igazgatóságához küldendő. Személyes bemutatkozás saját költségén előnyös. 1226

Idősebb gazdaasszonyt jól főzőt, baromfi nevelésben jártast, elsőjére lányára keresek. Kossuth utca 39. keresztépület. 1239

Állást kereső férfiak

Gyermektelen házaspár házmesteri állást keres. „Csendes” jelgére.

Betöltendő állás férfiaknak

Íróasztali keres magas jutalek mellett osztálysorsjegyek eladására ügynököket. Bővebbet: Sorsjegyroda, Nagyvárad, Rákóczi-u. 8. sz.

HETI 18 PENGÓ fizetést adunk 4 órás könnyű munkáért. Érdeklődni lehet naponta 5-6 óráig a kiadóhivatalban. Megbízható, agilis idősebb egyszerű férfiak és nők biztos megélhetéshez jutnak. Szegénység és erkölcsi bizonyítvány nélkül rendelkezők előnyben részesülnek.

Önállóan dolgozó lakatos segédet azonnalra alkalmaz. Horváth Ferenc műszaki üzeme. — Domb-u. 20. 1205

Ajánlat

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsálok kapható a Debreceni Műkögyárnál Rt-nél. Föld-utca 2. 1210

Minék a tenyes kirakati, amikor olosóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac-utca 74. 1906

Pataky István

Ingatlanforgalmi irodája Péterfia-utca 53.

Ház-eladó — Kollégium-nál 5 szobás — komfortos 4 szobás és két szobás szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, nagy bérjövendelemmel. Rákóczi-piachoz közel részben adómentes alapincézett ház 19.000 P. Péterfián nagytelkű jövendelő ház 50.000 P. Arpad-tér közelében adómentes családi ház alapincézett 16.500, Demke mellett alapincézett több lakásos ház eladó 16.000 P. Kút-utca 22. szép kis családi ház azonnal beköltözhető 16.000 P. Apafi-utca 69 nagytelkű jövendelő 12.000, értekezni a tulajdonosnál — Kétmalom-u. 14 — vagy irodámban. Vályi Nagy Gusztáv telepen Lázár u. 25. számú 2 szoba, konyha, speiz jó téglaépület, 7000 P. Gyümölcsös termőfákkal 6000 P. Gróf Leiningen u. 21. Föld eladó Apagyon 35 hold 550 P. holdja. — Halapony 34 h. lanyás 16 hold tanya nélkül, Macson 10 és 20 holdasok. Keresek házat, földet, megbízóim részére. — Pataky, Péterfia-u. 53.

Eladó föld

Négy és fél hold föld Bellegelén eladó, vagy kiadó, azonnal beköltözhető lanyával. Ertekezni Mikepéresi-út 46. 1231

Eladó ház

Eladó ház Kossuth utca 46. számú 5 szobás östök-komfortos, gazdálkodónak kiválóan alkalmas családi ház kamarákkal, kocsizsínnyel, istállóval, nagy telekkel. 1188

Eladó nagy üzletház Széchenyi u. 57. szám alatt. Ertekezés dr. Szabó Miklós ügyvédnél. Piac-utca 68. 1185

Homokkert, Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jöltermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyzetű földdel eladó. Ertekezni ugyanott. 1966

Vágóhidnál villamoshoz 60perc 4 szobás úrilakás komforttal, 2 hold veteményes gyümölcsösökkel eladó. Deső, Kigyó 39.

Eladó ingóság

Nagy vendéglői tornyos takaréktűzhely eladó Törös Lajos lakatosmesternél, Kút-utca 60. 1161

Eladó irodai számológép Teiki 100. 1225

Asztali tűzhelyek különböző nagyságúak, egy csempés tűzhely, iker gyermek sportkocsi, egy nagyobb méretű tükör szalonna való és szenes kályhák eladók. Attila-tér 2. sz. alatt. 1224

Kétsütős tornyos tűzhely eladó. Miklós-u. 21. 1237

Gáztűzhely 3 égővel eladó, Kossuth-u. 39. keresztépület. 1238

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének közfoglalkozásán igazgató: Samu György.

„Dénes gazda, lödd ki Ugocsa templomának tornyát...”

(Honvéd haditudósító század. Sz. Kovács Imre tart. hdgy.)

Támadásban vagyunk... Azokat a bolsevista köteleket akarjuk kiugrasztani állásukból, akik egy hónappal előbb a Donnak egyik kanyarában három községben befészkeltek magukat és olyan makacs ellenállást fejtettek ki, hogy velük szemben eddig minden kísérletünk hiábavalónak bizonyult. Nagyobb erőre, tűzérési és légi támogatásra van szükségünk, ha komolyabb eredményt akarunk elérni. A magasabb parancsnokságokon egyre dolgoznak. Foglyokat hallgatnak ki, hogy milyen erők állnak velünk szemben. Több fogoly egybehangzóan vallja, hogy két gárdeezred óta be magát kűntönleges zászlóaljakkal megerősítve és a tulsó oldalon most vannak felvonulóban az 50. távolkeleti hadsereg egyes részei. A támadást még addig meg kell kezdeni, amíg ezek a friss erők be nem érkeznek. Már minden együtt van a támadáshoz. Csapatokink elfoglalták készletheir helyüket, de a támadás mégsem indulhat meg, mert tartós zápor ártotta fel az orosz pusztaságot és az ilyen felázott talajon járművekkel szinte lehetetlen közlekedni. Már pedig egy nagyobb támadást járművek nélkül nem lehet végrehajtani.

— A nagy támadás 24 órával eltolódik minden marad a régiben, — adja ki a parancsot az arcvonalaszkasz parancsnok.

A Duna—Tisza-közi katonákhoz dunántúli tüzéreket osztottak be és ezenkívül még a német légierőt és egyik nehéz bombázóosztályunk is hathatósan beavatkozik a harcokba. Az eső után később a nap és a felázott talaj lassan száradni kezd. Ha ez így tart, akkor hajnalban már nem lesz semmi baj sem. Gépkocsik és kocsik vígan közlekedhetnek, erre pedig nagy szükség van.

Derengeni kezd... Gépkocsikkal a hajnali szürkületben igyeckünk előre a soproni tüzérek távolharccsoportjának megfigyelőjébe. Utközben arra lesünk figyelmesek, hogy a mellettünk elhaladó honvédek kíváncsi szemmel kémlelnek az égboltot. Mi is feltekintünk és csak akkor látjuk, hogy a ló nehéz bombázó gépünk igyeckszik az egyik donmenti község felé, ahol a bolsevisták valóságos vászruerődtöt építettek egy hónap alatt. Bombázóink is látják az erődtöt, föléje repültek és egymásután oldották ki bombáikat. A hatalmas bombák becsapódva lángot sugároznak és a robbanás helyén egymásután gomolyog felfelé a fekete füstfelleg. A bombák megtették hatásukat, megpuhították az utat előretörő honvédeink előtt.

Közben befutottunk végállomásunkra, hol D... őrnagy fogadott bennünket. Egy tüzér bevezetett a részünkre készített megfigyelőbe. Helyünket elfoglaltuk és figyelni kezdünk. A Duna—Tisza-közi hadosztályomat szolgálatot teljesítő Pándy tart. hadnagy, festőművész bajtársam már javában rajzolta az előtte levő tájat, hogy a támadás megindulásakor könnyebben tudja berajzolni az egyes mozzanatokot. A lövészárk nem festőnek való hely, de mégis ügyesen mozgott a keze. Nemsokára egyszerre láthattuk a tájat valóságban és rajzban.

Festőművész bajtársam munkáját figyelem, amikor egy hangra leszek figyelmes:

— Figyelem! Dénes gazda, Pokrócz gazda, Vasaló gazda, vigyázz, vigyázz, 5 perc most!

A figyelmet magára hívó tüzértiszt ezzel leteszi a telefonkagylót és óráját figyeli. Rajta kívül mindenki ezt cselekszi. A távbeszélő tízt percenként hallja ismét szavát:

- Négy perc...
- Három perc...
- Két perc...
- Egy perc...

Ez annyit jelent, hogy az eredeti tüzértér szerint a tüzérség egy perc múlva megnyitja a tüzet és megindul a gyalogság támadása is. Az egy perc bemondása után lélegzetet visszatartva várjuk az eseményeket. Órák múlódpere-

mutatója csigalassúsággal halad, de mégis eltelik az egy perc.

A következő pillanatban tüzérségi toroklötűeket figyelhetünk meg. Egy fél perc múlva már rendeltetési helyén is lesz a lövedék, világosítanak fel bennünket tüzér bajtársaink. En az előttünk levő erdtöt figyelem és egymásután négy becsapódást látok az erdőben.

Mellettem levő bajtársam örömjongva kiált fel.

— Nemcsak az erdtöt, hanem az Ugocsa jelzésű községet is lövik. Nézd csak a becsapódások helyét.

Pillanatok alatt fekete és világosabb füstfellegektől tarkálk az előttünk levő terep. A világosabb füstfellegek a német lövegek gránátjaitól ered. Közben közvetlenül előttünk megszólal a németek halálorgonája is. A tüzelés megindításakor a halálorgona maga szürke ködfátyolba burkolódik és a köd alól iveltlen repülnek ki a lövedékek. Utját jól meg lehet figyelni, valamennyi az előttünk levő erdtöt felé tart.

A telefon állandóan szól mellettünk. — Vasaló gazda figyelem. Az előttünk levő községben utcai harcok vannak. Lehet hallani a kázigránát robbanását és látni lángszóróaink lángjának felvillanását. Az ellenség a hid felé kezd vissza vonulni. Erős bénító tüzet a hídra.

Nem sokkal később jelentik, hogy a

hidat két teltalát érte s a többi lövedékek pedig közvetlenül a hid mögött csapódtak be.

Közben megszólalt a Sztalin-orgona is. Az erdtötől a halálorgonát vette célba, de lövedékeivel nem érte el. Megszólalása azonban elegendő volt ahhoz, hogy bemérő tisztjeink bemérjék és már lehet is hallani.

Dénes gazda figyelem. Bemértük a Sztalinorgonát, már diktátom is a lövelemeket:

— Oldalt 15.20, repeszgránát négyestöltet, irányzék 98, szintező 200.

Dénes gazda vette az elemeket és ütegevel tüzelni kezdett. 12 lövést tett, amikor a megfigyelőtiszt jelentette:

— Az erdőben levő Sztalin-orgonát teltalát érte és nem fog többé muzsikálni bonvédeinknek. Egy másik Sztalin-orgona pedig gyors iramban ment hátra. Utána Dénes gazdát hívták.

— Kedves Dinikém, Te tudsz legmesszebbre löni. Próbáld meg és lödd ki Ugocsa templomának tornyát. A bolsevisták megfigyelője a toronyban van és a hasunkba látunk. Ugocsa a község fedőneve.

Már mennek is a lövések. Diniben nem csaldódtunk. Az első lövés egy kicsit rövid, de már a másik helyén van. Nagy léket üt a templom tornyában. Nem sokkal ezután jelentik, hogy Ugocsa község közepét a kecskeméti honvédek elfoglalták és kéri a tüzérségi tűz beszüntetését a templom közelében. Dénes gazda a tüzet beszünteti a templomra, de máris lövi a hidat, majd újabb célokat.

Diákórák, intézeti evőeszközök nagy választékban

olcsó áron Takácsné új korszer-boltjában Piac-u. 56. Megyeháza mellett.

Ujabb halálos szerencsétlenség tengeriszállítás közben

Két nappal ezelőtt számoltunk be egy tekintélyes debreceni gazdálkodónak megdöbbentő halálos végű balesetről. Az idős gazda tengeriszállítás közben lecsúszott a szekérről, amely keresztül ment rajta s a sérült négy napi szenvedés után medencecsonttörés következtében meghalt.

Most szinte teljesen azonos esetről tett jelentést a józsai csendőrség. Szabó Antal 41 éves józsai gazdálkodó a múlt nap a mezőről saját tengerijét hazafelé szállította la-

kására s eközben eddig még ismeretlen és szinte megmagyarázhatatlan körülmények között leest a szekérről, amely átment rajta s ennek következtében olyan súlyos belső zúzódást szenvedett, hogy még ott a helyszínen meghalt.

A halálos szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat annak tisztázására, nem terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenségért. A királyi ügyészség egyébként megadta az engedélyt Szabó Antal holttestének eltemetésére.

A törvényszék vádtanácsa elrendelte a zsarolással vádolt Kelemen Antal és öt társának letartóztatását

A gyanúsítottak nagyrészt visszavonták korábbi beismerő vallomásaikat

A debreceni rendőrség a múlt szombaton kísérte át a királyi ügyészségre annak a nagyméretű zsaroló szövetkezetnek kilenc gyanúsítottját, amely jóhiszemű emberek aljas kizsákmányolására társult. Hónapok óta a legravaszabb és legkormófontabb mesterkedésekkel agyalták ki a bűncelekményeket, a számos tekintélyes és becsületes, főleg iparos embereket károsítottak meg. A kilenc tagú szervezet vezére a debreceni állomáson elfogott Kelemen Antal 40 éves debreceni zsidó kereskedelmi utazó volt, aki Debrecenben, Nagyváradon és más közeli vidéki városokban fejtette ki bűnös üzleleit.

A királyi ügyészségre bekísért ki-

lenc gyanúsítottat az eltelt pár nap alatt hallgatta ki dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró, aki kihallgatásuk után nyomban el is rendelte hat gyanúsítottak azonnali letartóztatását.

A nyomozás során ugyanis saját beismerésük alapján megállapítást nyert, hogy Kelemen Antal, valamint Fischer Miksa, ugyancsak negyven éves zsidó ügynök és Ackermann Dezső budapesti lakos zsidó lókereskedő Lengyel János nagyváradi utazóval és egy Weisz nevű ugyancsak nagyváradi zsidóval összeszövetkezve ismeretlen egyéneknek nem létező bórúrt adtak el s ennek előlegeként 3500 pengőt felvettek, amelyen a szervezet tagjai megosztózkodtak. Egy hónap múlva itt Debrecenben

Gondos szülőknek fontos a gyermeke szeme: szemorvosi recept után pontosan készít szemüveget szolid árban

UNGÁR JÓZSEF látserész és fotoszaküzlete **Szécheny-u 1.**

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

két zsidó férfit szemelt ki áldozatul Kelemen. Azzal a fenyegetéssel, hogyha nem fizetnek neki 200—200 pengőt, feljeleni őket, hogy jogtalanul vonták ki magukat a munkaszolgálati kötelezettség alól, — megpróbálta a két zsidó férfit megszarolni, azok azonban nem fizettek neki egy fillért sem.

Pár nap múlva Kelemen két budapesti textil céget csapott be. Vásárolt nagyobb összegű árut, amelyet kifizetett és el is szállított. Majd másnap mindkét helyre visszament és bejelentette, hogy az árut elvette tőle a hatóság, mert nem volt benne számla, ilyenformán öt károsodás érte, ezért mind a két helyről visszakérte a pénzt, s így a két céget kétezer pengő erejéig megkárosította.

Végül Kelemen volt Szilágyi László debreceni timármester megszarolásának az értelmi szerzője is. Két ismeretlen társával mint hatósági közvegek jelentkeztek Szilágyi László timármesternél, s elmondották, hogy bizonyos tiltott nyersbőr vásárlásról értesültek, ami miatt súlyos büntetés jár. Ők azonban megkísérik ennek a bűncelekménynek az elsimítását, ezért 15 ezer pengőt kértek honoráriumként. Az összeget nem kapták ugyan meg teljes egészében, azonban több, mint tízezer pengővel ilyen módon megkárosították a timármestert.

Ez volt Kelemennek utolsó sikeres manipulációja, mert éppen akkor, amikor a zsarolt összeggel Budapestre akart utazni, a rendőrség lefűlelte az állomását.

Annak ellenére, hogy a vizsgálóbírói kihallgatáson úgy Kelemen, mint Fischer és Ackermann korábbi beismerésüket jórészt visszavonták, bár ez a visszavonás indokolatlan volt, a vizsgálóbíró alapos gyanúok miatt Kelemen három rendbeli csalás büntetése és két zsarolás vétségének gyanúja, Fischert és Ackermann csalás büntetése gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezte. A letartóztatottak felfolyamodtak ugyan a vádtanácsához, azonban az további letartóztatásuk mellett foglalt állást.

Ugyancsak ezzel a nagyméretű zsarolási bűncelekménnyel van szoros kapcsolatban Fried Mór 45 éves debreceni zsidó napszámos, Lengyel János nagyváradi utazó és Szőke József debreceni zsidó gyárimunkás bűnügye is. Ők is részesültek a Szilágyi timármestertől átvett összegből ezenkívül egyéni műveleteket is végeztek, és pedig Lengyel Nagyváradon Kelemennel, Fischerrrel és Ackermannal együtt egy Herschkó Ferenc nevű kereskedő részére nem létező bört adtak el, s ennek előlegeként 3500 pengőt vettek fel. Szőke József pedig a nyomozás során tett beismerése szerint egy társával ezer pengő előlegért ígéretet tett egy debreceni zsidónak, hogy Galiciában rekedt leányát és két unokáját nagy összeköttetései révén Magyarországra segíti. Az ezer pengő felvétele után azonban a zsidóesempészést a rendőrség idejekorán tett közbelépése megakadályozta, ha ugyan a gyanúsítottak egyáltalában erre módja lett volna, vagy komolyan ígérte volna.

Dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró a gyanúsítottakat — bár szintén módosították vallomásaikat — előzetes letartóztatásba helyezte. A királyi ügyészség a letartóztatott hat zsidó ellen rövidesen megindítja a bűnvádi eljárást.

A debreceni Turista és Diákszálló az idegenforgalom szolgáltatásában

Az év első felében 920 vendég szállt meg. — Az erősen csökkentett forgalom ellenére a szombati és vasárnapi napokon a szálló szűknek bizonyul. — Filmfelvétel a szállóról, melyet Debrecenben október hónapban mutatnak be.

A Széchenyi-utcában — az Itélőlábla szomszédságában — kedves, barátságos épület emelében van elhelyezve az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal hatvan személyes Turista- és Diákszállója. 1940 június elején nyílt meg. Az ünnepélyes és hivatalos megnyitás a rendkívüli helyzetre való tekintettel elmaradt, ezért Debrecenben igen kevesen tudnak róla, pedig a szálló hazafias és nemzetnevelési szempontból rendkívül nagyfontosságú.

A SZÁLLÓ CELJA: A DIÁKUTAZÁSOK ELŐSEGÍTÉSE

Köztudomású, hogy az ország nagyobb városainak és a magyar vidék lakosságának és szokásainak a fiatalok által való megismerése nemzeti szempontból óriási fontosságú, de nem lebecsülendő a diáktulajdonos idegenforgalmi és gazdasági jelentősége sem. A diáktulajdonos ismeretük és szeretetük meg a fiatalokkal az utazást, mint kultúrzsükségletet és nevelik a jövő utasait, akik szívesen áldoznak a szükségletük kielégítésére. Az országot megismerni vagyó fiatalok utazásának első alapfeltétele a megfelelő befogadóképesség, korszerűen felszerelt, tiszta és emellett olcsó szálló. Mivel az utazás időigénye igen nagy, a megfelelő diáktulajdonos hazánkban nem voltak, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal (OMIH) felismerve ezeket rendkívüli fontosságú, más vállalkozás hiányában maga létesítette egymásután ezeket a szállókat. E szállók idővel az egész ország területét magába foglaló hálózatot alkotnak. Természetesen figyelembe veszik a meglévő hasonló üzemeket, melyeknek legfőképpől sem akarnak versenyt támasztani.

A DEBRECENI TURISTA-SZÁLLÓ AZ ELSŐK KÖZÖTT LETESÜLT

Debrecenben a napokban képes falragaszok jelentek meg dr. Rohringer Endre, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal helyettes főnökének kiadásában. A falragaszok képekben mutatják be az ország területén már üzemben levő turista- és diáktulajdonos szállókat: Beregszász, Debrecen, Esztergom, Kolozsvár, Kőszeg, Rozsnyó, Szeged, Székelyudvarhely, Szombathely, Tata, Újvidék, összesen tizenegy városban körülbelül 800 férőhellyel. A debreceni turista- és diáktulajdonos 1940. évben az első között létesült. Ebben nagy érdeme van Grassl Herbert idegenforgalmi hivatali igazgatónak, aki idegenforgalmi kérdésekben országos hírnévre szerezte magát, aki korán felismerte a nemzeti fontosságát, így Debrecen idegenforgalmára, közvetve pedig az egész város lakosságára kiható jótékony és üdvös hatását.

A SZÁLLÓ BERENDEZÉSE ÉS MŰKÖDÉSE

A szálló négy tágas, déli fekvésű szobából áll. Az ágyak emeltesek és körülbelül fele sodronybetétes. Ehez jön modern mosdó, zuhanyozó helyiség hidegmelegvíz szolgáltatással. A szállóban férfiak és nők külön szobákban — mosdó- és mellékhelyiségekkel — egyidőben is elhelyezhetők. A szállóban az alapszabályzat szerint elsősorban középiskolai tanulók, főiskolások, eserkészek és levéltes csoportjai, másodsorban egyedül utazó valamely középiskola által kibocsátott igazolvánnyal, KISOK, valamint MEFNOK arcképes igazolvánnyal, egyetemi lelkönyvvel rendelkező középiskolai tanulók illetve főiskolai hallgatók, harmadsorban csoportosan utazó közművelődési vagy társadalmi egyesület, végül pedig valamely hazai turistaegyesület igazolvánnyal rendelkező tagjai kaphatnak szállást. A csoportosan érkezők csak abban az esetben nyerhetnek a szállóban szállást, ha a csoportot tanár, tanító, vagy egyéb megbízható személy vezeti. Külföldi tanulók és ifjúsági szervezetek tagjai csak az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal előzetes hozzájárulásával kaphatnak a szállóban szállást. A szálló a kereskedelemügyi minisztérium hatáskörébe, illetve felügyelet alá tartozik, így azt mások, mint akik az alapszabályban felsorolva vannak, igénybe nem vehetik. A szállót igénybevevő személyeknek átvételt kell előzőleg váltania az Idegenforgalmi Hivatalban

(Doboz-átjáró) és a helyigénylés is ugyanígy történik.

OLCSÓ, MODERN, IDEÁLIS

E három szó jellemzi a turista- és diáktulajdonos szállókat. A debreceni diáktulajdonos szállókat az ország valamennyi OMH-kezelésben lévő szállói között a legkényelmesebb. Ha minden hely foglalt, személyenként 9—10 köbméter levegő jut. Berendezései is kényelmesebbek és elsőrangúak. Olcsó, mert az első éjjeli szállásdíja 1 pengő, a többi 50 fillér, amelyhez semmi más tétel nem járul, kivéve a fűtési időszakban személyenként 30 fillér fűtésért. Modern, mert nemcsak a hálószobák vannak kényelmesen és jól felszerelve, ágytüskével ellátva, hanem az egészségügyi berendezésekre is nagy súlyt helyeztek: zuhanyozó, hideg-meleg folyóvízes mosdó, elsősorban alkalmazott eredeti lábmossó, WC-k állanak rendelkezésre. Ideális fekvése tekintetében, mert a városban központi helyzeténél fogva mindenhez közel van és a pályaudvarról is könnyen megközelíthető. Elvileg egy csoport vagy személy csak három napig szállhat meg egyhuzamban és ha valaki ennél hosszabb ideig kívánna a szállót igénybe venni, ezt a szálló igazgatója csak úgy engedélyezheti, ha üres hely van. Ezzel is az van kihangsúlyozva, hogy a turista- és diáktulajdonos célja az országjáró fiataloknak elszállásolása, nem pedig állandó jellegű tartózkodási hely nyújtása.

A SZÁLLÓ FORGALMA

A debreceni turista- és diáktulajdonos — miután az ismert rendkívüli helyzetben nyílt meg — a vasúti és egyéb korlátozások, valamint kedvezmények elvonása miatt nem fejtette ki teljes kapacitását. Az év első felében 920 személy 2461 éjszakát töltött a szállóban. Ezek legnagyobb része a hétvégi pihenőnapokra esnek és a csökkentett forgalom ellenére a szombati és vasárnapi napokon a szálló szűknek bizonyul, míg a középiskolák leginkább hétköznapokra eső tanulmányi kirándulásainak elmaradása miatt a szálló hétköznapon elfoglaltsága nem teljes.

A szállóban az egyéni kirándulásokon kívül a sport- és egyéb társadalmi eseményekre érkező csoportok szállnak meg. Ilyen csoportok voltak az év első felében a KIE-konferencia, vezetője Tamás Ferenc missziói ref. lelkész, a kárpátaljai postatiszviselők átképző tanfolyamának hallgatói, a bihari diákok, a népfőiskola hallgatói, Kalot-csoport, Luther Szövetség, Miskolci Sport Egylet, a nagyváradi leánygimnáziumi tanulók, dr. Vadászné László Margit tanárnő vezetésével, a soproni evangélikus teológusok csoportja, az újpesti, kisvárdai, gyöngyösi gimnáziumi tanulók, a szatmárnémeti és egri vívócsoport, a Turáni Vadász-csoport, a nagyváradi nyomdász-tanfolyami csoport, a szolnoki ökölvívók, a vitézi városi nyomasztó levéltes, a hajdudorogi levéltesek stb. A városba érkező külföldi csoportok közül a szállóban szálltak meg a Nyári Egyetem hallgatói közül a szlovákiai magyar diákok és a nemrég Magyarországon időző bolgár levéltesek. A Kárpátaljáról és Erdélyből kiránduló budapesti és más városbeli turisták átutaztatásában a szállóban mindig megszálltak. Sőt több közülük pár napot időzött Debrecenben, annak nevezetességei és a Hortobágy megtekintése céljából. Igen nagy az egyetemi hallgatók száma, akik különösen a beiratások idején töltnek pár napot a szállóban. Ünnepeken és iskolai szünetekben a kerékpáros diákok szívesen keresik fel Debrecen, mert itt a turistaszállóban, mint ők mondják — jó „otthont” kapnak.

FILMFELVÉTEL A SZÁLLÓRÓL

Az elmúlt év folyamán a szállóról, annak berendezéséről, az ott időző diákok életéről Zsakovics Jenő mérnök, aki nek a magyar tájakról készült gyönyörű, színes filmfelvételeiben a Nyári Egyetem ideje alatt többször gyönyörködöttünk. Közel 240 méter hosszú filmet készített, melynek Debrecenben első bemutatója előreláthatólag októberben lesz. A film célja megismertetni az ifjúságot az üzemben levő diáktulajdonos szállókat, felkeltetni a vágyat az utazásra, ezzel kapcsolatban az ismeretszerzésre és bővítésre. Ezt a célt egyébként több rádióelőadás és hírlapi közlemény is szolgálja.

Szövetujdonságokból

állandóan nagyra Tóth Gábornak FERENC JÓZSEF UT 99. SZAM ALATT.

A TURISTA- ÉS DIÁKSZÁLLÓ A DEBRECENBE ERKEZŐ FIATALSÁG OTTHONA

A debreceni turista- és diáktulajdonos vezetése teljes mértékben át van hatva azoktól a magasabb szempontoktól, amelyek ezeket a szállókat létrehozták. A szálló, amely otthont, felvilágosítást ad az ideérkező idegeneknek, altruista intézmény. Nem haszonra dolgozik, hanem számítását az idegenforgalom emelésében találja meg, amely elsősorban a város érdekét szolgálja. Nem lebecsülendő az idegenforgalom, mert végük csak elő a legutolsó béke-év statisztikájánál, amelyben az igaz- és vágóállat kivétel 69 millió, a húzáskivétel 62 millió pengő jövedelmi forrás után harmadik helyen 40 millió pengővel az idegenforgalom áll.

A szálló valóban az ideérkező idege-

nek „otthona”, mely nem propagandává és prospektusokká dolgozik, hanem csak lekövő szeretettel közelít mindenkihez könnyelmű, kényelmesebb teszi az idegen itt tartózkodását, készséggel felvilágosítást ad a város nevezetességeit, kirándulóhelyeit illetően, mely nagyobb igényeket is kielégít, annál is inkább mert a szálló felügyelője képesített idegenvezető. Az a legjobb propaganda, ha a vendég az idegen jó emlékekkel távozik el a városból, mert akkor máskor is visszatér és másokat is hoz vagy ide irányít. A turista és diáktulajdonos igyekszik is ezeknek a feladatoknak megfelelni, mert nincs szebb és gyönyörűbb munka annál mint mások életét könnyebbé, szebbé tenni, a krisztusi szeretet parancsát gyakorolni. Ez az alapja, tartó oszlopa a hétköznapi és boldogabb szűk jövőnek!

Kálmán János

A fiú és leány középiskolások száma Debrecenben meghaladja az ötezret

A Debreceni Ujság multnapki számában részletesen beszámoltunk már a fiú középiskolák munkájáról. Ezzel azonban még korántsem merült ki diákjaink száma, leány középiskoláink szintén tekintélyes mértékben képviselik ez évben is magukat.

A református Dóczy gimnáziumba ezideig 618, liceumba és tanítónőképző intézetbe 214, polgári iskolába 582, a Svetits leánynevelő intézet

gimnáziumába 282, tanítónőképző intézetébe 175, polgári iskolájába 216, ipari középiskolai tagozatába pedig 80 növendék iratkozott be. Ésszerint a fiú- és leánytanulók száma a gimnáziumokban 2321, tanítónőképzőkben 609, a polgári iskolákban pedig 1152. Az egyéb jellegű tanintézetekkel együtt ez évben több mint 5 ezer középiskolai tanulója van Debrecennek.

Négyszáz pengős aranyláncot és karikagyűrűt lopott a besurranó tolvaj

K. Szabó Sándorné, született Bálint Mária téglási lakos a múlt nap rövid félóra eltávozott hazulról és a lakás ajtaját bezárta, csupán az egyik ablakot hagyta nyitva. Távozlata alatt ezen az ablakon egy ismeretlen tolvaj belopózott a szobába s kifosztotta az ott talált ruhaszekrény ajtaját, a benne lévő ruhaneveket feldúlta, majd egy dobozban ott őrzött négyszáz pengő ér-

tékű, mintegy nyolcvan centiméter hosszúságú női nyakláncot magához vett, úgyszintén a károsult arany karikagyűrűjét és azzal ugyancsak az ablakon át kimosott.

A csendőrség a bútorokon talált ujjlenyomatok alapján és egy biztosnak látszó nyomon folytatja a nyomozást a vakmerő tettes kézrekerítésére.

A mezőgazdák termelési jutalma!

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur 255900—1942 F. M. számú rendelete 1. §-a akként rendelkezik, hogy az a birtokos, aki az 1943. év tavaszán vetett termények terméseredményét fokozza az állal, hogy a tavaszi termények alá az őszi szántást és az őszi legkésőbb az 1942. évi december hó 31. napjáig legalább 15 cm mélyen elvegyezi, az őszi szántással megmunkált terület után kataszteri holdanként 10 P termelési jutalomban részesül, feltéve, hogy az 1942. évi őszi vetés területe (őszi gabona, takarmánynövény, ipari növény) nem kisebb az előző évi őszi vetésterületnél.

Annak megállapításában, hogy az idei őszi vetésterület nem kevesebb-e az előző évinél, gazdaság területeinek joggyűjtel, vagy örökös útján beállított változást megfelelően figyelembe kell venni.

A jutalom szempontjából, a fél kataszteri holdat meghaladó területet egész holdnak kell számítani, a fél kataszteri holdnál kisebb területet számításon kívül kell hagyni.

A rendelet 2. §-a szerint futóhomok talajon végzett őszi szántásért a birtokos jutalomban nem részesül. Futóhomok talajon gazdálkodó birtokos pillangós virágú zöld trágya növény, valamint pillangós virágú takarmány növény termesztésért részesül kataszteri holdanként 10 pengő termelési jutalomban, feltéve, hogy az említett zöld trágya, vagy takarmány növényt az 1942. évi augusztus hó 15. napjától az 1943. évi május hó 15. napjáig elvetette és az 1942. évi őszi vetés területe az előző évi őszi vetés területénél nem kisebb.

A rendelet 3. §-a kimondja, hogy az 1—2. §-ban foglaltak szerint megállapított termelési jutalom felül a birtokos kat. holdanként 10 P jutalomban részesül az 1942. év őszi kenyer gabonával (húzával, rozssal) elvetett azon területén, amely meghaladja az 1941. évi őszi (kenyergabonával, húzával, roz-

szal) elvetett területet.

Az a birtokos, aki a termelési jutalom kifizetését kívánja, az 1—3. §-ok esetében az 1943. évi január hó 15. napjáig a 2. § esetében az 1943. évi május hó 31. napjáig köteles a Közélelmezési Ügyosztály gabonairódájában (Plac-utca 28., Doboz-átjáró ísz.) kapható bejelentőlapot kitöltve, aláírva ugyanott beadni.

A hatóság a bejelentésben feltüntetett adatok valóságát megvizsgálja és az adatokat a szükséges képet az érdekeltek meghallgatása után helyesbíti, megvizsgálja azt is, hogy a bejelentővel szemben nem áll-e fenn a rendelkezésben foglalt, valamely kizáró körülmény.

Nem adható ugyanis kedvezmény az 1939. évi IV. tc. 1. §-a bekezdésében meghatározott személynek, még abban az esetben sem, ha az említett törvény valamely rendelkezése értelmében a törvény egyes rendelkezései alól ki is vétetnek.

Nem adható kedvezmény annak sem, akinek személyében nincsen kellő biztonság arra, hogy gazdálkodását a kedvezmény a nemzeti termelés szempontjából kedvezően fogja előmozdítani.

Nem adható kedvezmény végül annak, aki az általa elkövetett büntető, vagy vétés miatt a kedvezményre méltatlannak, illetőleg a kedvezmény szempontjából megbízhatatlannak tekinthető.

Ha a jutalom kifizetése után jut a hatóság tudomására az, hogy a birtokos a hatóságot hamis adatok bejelentésével félrevezette, úgyszintén akkor, ha a bejelentő az őszi szántás után szükséges munkálatokat saját hibájából nem végezte el, vagy, hogy a fenti kizáró ok valamelyike fennállott, a termelési jutalom visszafizetésére kell kötelezni a birtokost.

Amennyiben a esetelemény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő az a birtokos, aki bejelentésében a valóságnak meg nem felelő adatokat tüntet fel. **Polgármester.**